MINISTERSTVO FINANCÍ
Oddělení finančních a ekonomických informací

Informace
odborné knihovny

Přehled dokumentovaných článků
z českých a zahraničních odborných časopisů

13/2007

říjen 2007
Praha

Vážení čtenáři,

dostáváte do rukou další číslo našeho periodika, které Vám přináší aktuální informace z širokého spektra českých a zahraničních odborných časopisů.

V přehledu jsou zpracovány články za poslední období (měsíc září). Vzhledem k různým opožděným dodávkám, darům a různé periodicitě se mohou v dokumentaci vyskytnout i starší čísla časopisů.

Informace s tímto přehledem vycházejí 1x měsíčně a jsou pro Vás dostupné v tištěné podobě na sekretariátech odborů a v elektronické podobě včetně archivu na intranetových stránkách odborné knihovny MF na adrese: http://knihovna.mfcr.cz/bulletin.php

V tomto čísle jsou z **českých titulů** podchycena např. témata: právní úprava loterií v Evropské unii a aplikace v České republice (Rien va plus), systém pojištění vkladů v ČR (historie, současný stav a porovnání s EU), vývoj a právní úprava mezinárodního investování, specifika mezinárodní spolupráce při vymáhání finančních pohledávek, analýza finančních toků zemí Visegrádské čtyřky v letech 1993-2005 (v anglickém jazyce), zavedení eura v ČR (termín přijetí a dopady předčasného přijetí eura).

Ze **zahraničních zdrojů** pak upozorňujeme např. na články týkající se determinant růstu v členských zemích EU ze střední a východní Evropy, řízení a kontroly mimorozpočtových fondů, veřejných investic ve Velké Británii, složení státního rozpočtu a dynamiky veřejného dluhu (použita data zemí EU), návrhu spolkového rozpočtového plánu na rok 2008 a finančního plánu 2007 až 2011, mezinárodní finanční integrace vybraných států střední a východní Evropy (2000-2005), příjmů ze zdanění korporací (USA), zdanění kapitálových příjmů v globalizované ekonomice a analýzy dopadů zvyšující se mobility kapitálu na míru korporační daně (použita data zemí OECD 1981-2001).

V další části Informací Vám nabízíme **překlady** z německého tisku: Ekonomické svědomí Německa (Detsche Bundesbank a Evropská centrální banka), Daň dědická cíleně ničí kapitál (rozhovor s U v. Suntumem, který neobvykle argumentuje pro zrušení daně dědické), Stát chce transparentní státní podniky (k plánu zavedení Public Kodexu ve státních podnicích v Německu) a Steinbrück prověří všechny daňové dohody (k plánu revize daňových dohod v Německu; zmíněna též ČR).

Navíc jsme pro Vás připravili informaci o novinkách v nabídce tištěných periodik v odborné knihovně.

Přejeme Vám, abyste v našich Informacích nalezli to, co potřebujete.

Mgr. A. Sahánková
VO 303

Bulletin Informace odborné knihovny vydává odd. finančních a ekonomických informací MF
Redakce: Ing. J. Böhmová, Mgr. J. Machonský, A. Mazaná, Mgr. A. Sahánková, Mgr. M. Tichá
Do čísla přispěly: M. Beránková, Ing. K. Gubová, A. Mazaná, V. Šťastná, Mgr. M. Tichá,

UPOZORNĚNÍ

Novinky v nabídce tištěných periodik

DOTACE: PORADCE PRO EVROPSKÉ FONDY
Změna názvu: původně „Dotační věstník“
Odborný měsíčník nabízí aktuální a přehledné informace o fondech EU, případové studie úspěšně realizovaných projektů, metodické a vzdělávací materiály a přehledy nově vypsaných a schválených dotací.
Vyd.: Praha, Mladá fronta 2007 –
Periodicita: měsíční

CNB – ECONOMIC RESEARCH BULLETIN
Periodikum samostatného odboru ekonomického výzkumu ČNB přináší výsledky výzkumné práce v pěti hlavních oborech: měnová politika, makroekonomické modelování, finanční stabilita, fiskální politika a reálný sektor (v anglickém jazyce).
Vyd.: Praha, ČNB 2003 –
Periodicita: 2x ročně

Důležité informace k agendě překladů

Vzhledem k tomu, že se jedná o poměrně novou službu, zabezpečovanou naším oddělením, získáváme na základě praxe zkušenosti, které bychom rádi využili k optimalizaci procesu objednávání překladu.

Pro zlepšení a zrychlení komunikace mezi zadavateli překladů a naším oddělením, doporučujeme na základě těchto zkušeností využívat více e-mailovou adresu ***preklady@mfcr.cz*** .To zajistí sdělení Vašeho požadavku všem, kteří jej mohou v oddělení 303 vyřídit.

Vzhledem k tomu, že s překladateli komunikujeme převážně e-mailem a ti vyžadují text k překladu v digitální formě, **nejlépe ve Wordu**, byli bychom rádi, kdybyste tento požadavek akceptovali. To umožní v co nejkratší době předání Vašeho požadavku i s textem překladateli. Individuální výjimky lze po domluvě řešit např. naskenováním textu a jeho převodem do Wordu, ale tím se prodlouží doba vyřízení překladu.

Podrobnější informace o vyřizování požadavků na překlady je možné získat na adrese:
http://knihovna.mfcr.cz/bulletin.php

O B S A H

Dokumentace českého a zahraničního tisku…..……..……5

Daně..... 5
Ekonomické vědy. Ekonomie 12
Finance. Bankovnictví. Měnový systém 13
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny..... 19
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace 23
Obchod. Cla. Mezinárodní finance 23
Podnik a podnikání..... 24
Pojišťovnictví. Sociální péče..... 26
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství 28
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé 28
Právo..... 30
Statistika. Demografie. Sociologie..... 31
Účetnictví 32
Veřejná správa..... 33
Veřejné finance. Rozpočet 33
Zemědělství 36
Životní prostředí..... 36
Ostatní 37

Zkrácené překlady odborných článků…….38

Daně

Doina Maria Radulescu, Michael Stimmelmayr
ACE versus CBIT: which is better for investment and welfare?
ACE versus CBIT: který systém je lepší pro investice a blahobyt?
CESifo Economic studies, June 2007, Vol. 53, No. 2, p. 294-328
Příspěvek modelovým způsobem (IfoMod) analyzuje a kvantifikuje dopady na efektivnost investic a na blahobyt u dvou reformních návrhů na zdanění kapitálových příjmů. Jde o systém CBIT - Comprehensive Business Income Tax, a systém ACE - Allowance for Corporate Equity. Je uvedeno též srovnání mezi systémem ACE a současným německým systémem zdanění kapitálových příjmů. - Pozn.

Alexander Klemm
Allowances for corporate equity in practice
Zvýhodněné korporační zdanění v praxi
CESifo Economic studies, June 2007, Vol. 53, No. 2, p. 229-262
Autor přehledně seznamuje s úplným a částečným daňovým zvýhodněním v rámci ACE (allowance for corporate equity) v praxi. Představuje zkušenosti zemí, které zavedly tzv. odčitatelnou položku od daně z příjmů právnických osob ve výši stanovené úrokové sazby aplikovanou na vlastní kapitál do společnosti (Rakousko, Chorvatsko, Itálie, Belgie, Brazílie). Pro brazilskou variantu systému ACE uvádí podrobnější teoretickou a empirickou analýzu. - Pozn.

Christian Ramthun, Daniel Schönwitz
Arm leben, reich sterben
Za života chudí, po smrti bohatí
WirtschaftsWoche, 2007, Nr. 35, S. 24-27
K závěrečné fázi připravované reformy daně dědické (a darovací) v Německu; vedle modelu postupného snižování daně v horizontu 10 let (Abschmelzmodell) jsou představeny i další alternativy (např. model nízké sazby, který je preferován, či Viskorfův model). Doplněno příkladem propočtu daně dědické pro modelový podnik podle staré právní úpravy a podle dvou navrhovaných alternativ.

Alexander v. Wedelstädt
Die Änderungen der Abgabenordnung durch das Unternehmensteuerreformgesetz 2008
Změny poplatkového řádu v důsledku zákona o reformě podnikových daní roku 2008
Der Betrieb, 2007, Jg. 60, Heft 34, S. 1828-1831
Reforma podnikových daní v Německu kromě jiného mění i podmínky pro získávání základních informací o bankovním kontu, a to z důvodu zavedení definitivní srážkové daně od 1.1.2009 a rozhodnutí Spolkového ústavního soudu ve věci přístupu finančních a dalších úřadů státní správy k (základním) informacím o bankovním kontu. K metodice a oprávněnosti získávání informace o bankovním kontu klienta. - Pozn.

Peter Birch Sorensen
Can capital income taxes survive? And should they?
Mohou přežít daně z kapitálových příjmů? A měly by?
CESifo Economic studies, June 2007, Vol. 53, No. 2, p. 172-228
Autor podrobně analyzuje problematiku zdanění kapitálových příjmů v globalizované ekonomice. Zabývá se teoretickými aspekty problému i praktickými doklady o současných trendech v mezinárodním zdanění. Dále zkoumá, zda národní vlády v otevřené ekonomice mohou či by měly utvářet vlastní systém zdanění kapitálových příjmů, přičemž rozsáhlejší multilaterální koordinaci daní považuje za současného stavu mezinárodní politické integrace za těžko dosažitelnou. - Pozn.

Harry Garretsen, Jolanda Peeters
Capital mobility, agglomeration and corporate tax rates: is the race to the bottom for real?
Pohyb kapitálu, aglomerace a míra korporačního zdanění: je zbídačování realitou?
CESifo Economic studies, June 2007, Vol. 53, No. 2, p. 263-293
Autoři analyzují dopady zvyšující se mobility kapitálu na míru korporační daně. Zejména zjišťují, zda tento růst mobility kapitálu vede k poklesu míry korporační daně (pohyb kapitálu je sledován na základě toků přímých zahraničních investic). Dále sledují, zda tzv. "jádrové" země si mohou dovolit vyšší míru zdanění v porovnání se zeměmi na periferní pozici a zda je ochuzování pro tuto skupinu zemí reálnější. Empirické zkoumání vychází z panelu dat 19 zemí OECD v letech 1981-2001. - Pozn.

Josef Drbohlav
Daňové a účetní aspekty prodeje směnky
Účetnictví, 2007, č. 8, s. 44-47
Stručně o účetních a daňových aspektech prodeje směnky, a to jak z pohledu účetní jednotky, tak i fyzické osoby, která nevede účetnictví. Prodej směnky, směnka jako platební prostředek, směnka jako finanční majetek (cenný papír). Doplněno příklady.

Václav Benda
DPH u dovozu a vývozu zboží. [1. část]
Daňová a hospodářská kartotéka, 2007, roč. 15, č. 16, s. 7-11
Dovoz zboží z hlediska zákona o dani z přidané hodnoty (místo plnění při dovozu, daňové doklady, základ daně a výpočet daně, oprava výše daně, odpočet daně, osvobození od daně). Doplněno příklady.

Václav Benda
DPH u dovozu a vývozu zboží. (2.)
Daňová a hospodářská kartotéka, 2007, roč. 15, č. 17, s. 20-24
V této části příspěvku se autor nejprve zaměřuje na dodání zboží ze třetí země osobou registrovanou k dani v jiném členském státu, dále na příkladu vysvětluje praktickou aplikaci příslušných ustanovení zákona o dani z přidané hodnoty (ZDPH), která upravují přiznávání a odpočet daně při dovozu zboží plátcem ze třetí země. V dalším textu o vývozu zboží z pohledu ZDPH - o daňových dokladech, o prokazování vývozu zboží (doplněno praktickým postupem při uplatnění daně při vývozu zboží). V závěru o svobodných skladech a svobodných pásmech.

Keiichi Kubota, Hitoshi Takehara
Effects of tax rate changes on the cost of capital: the case of Japanese firms
Dopady změn daňových sazeb na kapitálové náklady: příklad japonských firem
FinanzArchiv, June 2007, Vol. 63, No. 2, p. 163-185
Autoři se zaměřují na dopady změn daňových sazeb (daně korporační a daně z příjmů) na kapitálové náklady podniku. Nejprve vysvětlují teoretické aspekty své studie a dále ekonometrickými metodami ověřují teoretické závěry na konkrétních údajích o kapitálových nákladech japonských firem v letech 1977-2004. - Pozn.

Jens Intemann
Einbeziehung von Dividenden in die Abgeltungsteuer verfassungswidrig?
Je zahrnutí dividend do srážkové daně protiústavní?
Der Betrieb, 2007, Jg. 60, Heft 31, S. 1658-1661
Reforma podnikových daní v Německu, která začne platit od roku 2008, mění i režim zdanění soukromých kapitálových příjmů. (Rozdílné) zdanění soukromých a podnikových dividend. Zdanění dividend metodou poloviny/části příjmu. Problematika prvotního zatížení vyplacené dividendy korporační daní.

Christian Weber
Ermäßigter Umsatzsteuersatz - Ein untaugliches sozialpolitisches Instrument
Snížená sazba DPH - nevhodný sociálněpolitický nástroj
Der Betrieb, 2007, Jg. 60, Heft 37, S. 1997-2004
K instrumentu snížené sazby DPH v Německu; historie a důvody zavedení. Uplatnění snížené sazby DPH v současnosti. Dopady snížené sazby DPH. Neúspěšný pokus o zrušení části subvencí (zákonem StVergAbG). Problémové případy ze soudní praxe posledních let. - Pozn.

Luca Cerioni
A hypothesis for radical tax reform in the European Union - the implications of the abolition of corporate income tax
Hypotéza pro radikální daňovou reformu v Evropské unii - důsledky zrušení daně z příjmu korporací
European taxation, 2007, Vol. 47, No. 8-9, p. 377-388
Autor se zabývá hypotetickou možností zrušení korporačních daní v Evropské unii jako prostředku k odstranění škodlivé daňové soutěže. - Vysvětl.

Robert F. van Brederode
Introduction to the US state sales and use taxes
Úvod do problematiky daně z prodeje a užití v amerických státech
International VAT monitor, 2007, Vol. 18, No. 4, p. 270-276
V současnosti má 45 amerických států a District of Columbia zavedenu daň z prodeje, která přispívá 25 až 30 procenty k jejich celkovým daňovým příjmům. Kromě toho 33 států umožňuje místním samosprávám ukládat vlastní dodatečnou daň, čehož využívá asi 7 500 místních samospráv. Státní daně z prodeje se řídí stejným vzorem, ale v podrobnostech se značně liší. V článku se popisují společné prvky těchto daní. - Vysvětl.

Ladislav Šafránek
Jak dál s daní z nemovitostí?
Právní rádce, 2007, roč. 15, č. 7, s. 65-67
K chystané změně zákona o dani z nemovitostí. Současný stav, navrhované změny a jejich možný dopad (přesun daňové zátěže, administrativní náročnost).

Pavel Kyselák
Nová smlouva s Rakouskem
Daně a právo v praxi, 2007, roč. 12, č. 8, s. 18-26
K nové smlouvě o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku mezi ČR a Rakouskem (č. 31/2007 Sb. m. s.). Struktura smlouvy. Podrobný komentář k jednotlivým článkům smlouvy, které se týkají např. problematiky rezidenta, druhů příjmů, zajištění daně, zisků podniků, příjmů z dividend, licenčních poplatků, tantiém apod. Doplněno četnými příklady.

V.G. Panskov
O nekotorych problemach formirovanija rossijskoj nalogovoj sistemy
O některých problémech utváření ruské daňové soustavy
Finansy, 2007, No. 3, s. 28-33
Vývoj ruské daňové soustavy v posledních letech, její současný stav a nedostatky (např. nepřijetí poslední části Daňového zákoníku k dani z majetku fyzických osob), otázka definice daně.

Raffaele Russo and Edoardo Pedrazzini
Permanent establishments under Italian tax law: an overview
Stálé provozovny podle italského daňového práva: přehled
European taxation, 2007, Vol. 47, No. 8-9, p. 389-397
Koncept stálé provozovny pro italské daňové účely s přihlédnutím k domácímu právu a daňovým smlouvám Itálie s jinými zeměmi. Některé soudní případy k této otázce. - Vysvětl.

Vladimír Šretr
Placení daní a nejstarší nedoplatky daní
Daňová a hospodářská kartotéka, 2007, roč. 15, č. 17, s. 16-20
K problematice tzv. nejstarších nedoplatků daní z pohledu zákona o správě daní a poplatků. Úhrady nejstarších nedoplatků daní, placení daní při vyměření daňového penále, placení daně a posečkání daně, nezaplacení daně v termínu posečkání daně. Doplněno několika příklady. - Pozn.

Michal Sailer
Podnikatelský ráj to na pohled : Estonsko
Euro, 2007, č. 36, s. 86-87
Autor dokládá, že z hlediska mezinárodního daňového plánování má Estonsko v některých ohledech daňovou legislativu výhodnější než ČR. Uvádí základní charakteristiku estonského daňového systému a upozorňuje na některé zajímavé aspekty (rezidentství, zdanění příjmů fyzických a právnických osob, spotřební daň a povinnosti plátce DPH, zdanění nerezidentů).

Ondřej Lichnovský
Postavení vytýkacího řízení v současné správě daní
Daňový expert, 2007, roč. 3, č. 3, s. 15-18
Smysl vytýkacího řízení v devadesátých letech, práva a povinnosti stran při vytýkacím řízení, mezní lhůta k zahájení vytýkacího řízení a konkludentní vyměření daně.

Jan Rambousek
Poznámky k informaci Ministerstva financí k uplatňování daně z přidané hodnoty u služeb cestovního ruchu
Daňový expert, 2007, roč. 3, č. 3, s. 10-12
Autor reaguje na informaci k uplatňování DPH u služeb cestovního ruchu, kterou dne 10. ledna 2007 uveřejnilo MF na svých webových stránkách. Podrobně rozebírá některé její body, o nichž se domnívá, že nejsou zcela v souladu se zákonem. Doplněno příklady.

Walter van der Corput
Prospective amendments to the EU VAT Directive
Možné změny směrnice EU o DPH
International VAT monitor, 2007, Vol. 18, No. 4, p. 234-236
5. června 2007 dospěla Evropská rada k politické dohodě o provedení komplexních změn v systému DPH, která by měla v druhé polovině roku 2007 vést k přijetí právních předpisů pozměňujících novou směrnici o DPH a postup vracení DPH podnikům činným v EU a rozšířit výměnu informací mezi členskými státy. Ačkoliv se o některých změnách ještě jedná, autor podává stručný přehled nejdůležitějších rysů nového systému DPH, na nichž se Rada dohodla a které by měly platit nejdříve od 1. ledna 2009. - Vysvětl.

Marcel Gérard
Reforming the taxation of multijurisdictional enterprises in Europe
Reforma zdanění nadnárodních společností v Evropě
CESifo Economic studies, June 2007, Vol. 53, No. 2, p. 329-361
V roce 2001 navrhla Evropská komise nový systém zdanění nadnárodních společností na základě konsolidované báze, vypočítané na úrovni všech evropských jednotek nadnárodní společnosti a dále rozdělené pro daňové účely mezi různé jurisdikce, ve kterých tyto jednotky operují, podle předem daných kritérií. V rámci diskuse k tomuto tématu se autor zaměřuje na výběr vzorce pro výpočet a na složení konsolidované báze. Přitom si všímá jejich dopadů na velikost a rozdělení daňových příjmů, na ekonomickou aktivitu a daňovou konkurenci jak v celé EU, tak ve vybraných členských zemích. V příloze modelovým způsobem doplňuje předchozí analýzu. - Pozn.

N.I. Malis
Sniženije bremeni kak prioritet nalogovoj politiki
Snížení zátěže jako priorita daňové politiky
Finansy, 2007, No. 6, s. 21-24
Daňové příjmy v Rusku v r. 2006, změny v daňové legislativě, plánovaná opatření ke snížení daňové zátěže.

Václav Pátek
Stálé výnosy : nepřímé daně
Ekonom, 2007, roč. 51, č. 34, s. 56
Autor seznamuje se závěry studie společnosti PWC, ze které vyplývá, že nepřímé daně jsou stále více považovány v EU za jistý příjem státních rozpočtů. A tak není divu, že roste počet zemí, které je využívají a zvyšují. Podrobněji k DPH, ekologickým daním a ke snaze zabránit daňovým únikům. - K tématu viz přísp. s názvem Význam nepřímých daní ve světě roste, uveř. v čas. Kapitál, říjen 2007, č. 10, s. 16-17.

Sven Afhüppe
Steinbrück prüft alle Steuerabkommen
Steinbrück prověří všechny daňové dohody
Handelsblatt, 10.9.2007, Nr. 174, S. 3
Plán německého ministra financí prověřit veškeré smlouvy Německa o dvojím zdanění je motivován snahou zvýšit daňové příjmy. - Překlad viz toto číslo Informací odborné knihovny MF. -- K tématu také HB, 29.8.2007, Nr. 166, S. 4.

Jochen Thiel
Die steuerliche Behandlung von Fremdfinanzierungen im Unternehmen
Zdanění cizích finančních zdrojů v podniku
Finanz-Rundschau, 5. August 2007, Jg. 89, Nr. 15, S. 729-733
Autor se zaměřuje na dílčí aspekt navrhované reformy podnikového zdanění v Německu na období 2008/2009 - na otázku omezení daňové uznatelnosti úroků při výpočtu základu daně z příjmů právnických osob. Uvádí důvody tohoto řešení v rámci jednání vládní koalice o daňové reformě v Německu, poukazuje na chyby navrhované koncepce a navrhuje zmírnění připravovaných norem. - Pozn. -- K problematice viz též další příspěvky v tomto čísle časopisu.

George Osborne
A strong case for switching to green taxation
Silné důvody pro přechod na ekologické daně
Financial Times, 13.9.2007, No. 36486, p. 11
Autor je přívržencem názoru, že místo příjmů by se mělo zdaňovat znečišťování. Vyjmenovává nedostatky současného systému obchodování emisními limity, které by se mohly vyřešit zavedením ekologických daní.

Heinrich Weber-Grellet
Strukturwandel des Steuerstaats
Strukturální změna daňového státu
Der Betrieb, 2007, Jg. 60, Heft 32, S. 1717-1720
Kritika stavu německého daňového práva, který mj. vede k nárůstu sporů mezi finanční správou a daňovým poplatníkem. Příčiny neutěšené situace jsou strukturálního rázu a týkají se vlastně celého politického systému; nutnost kritického přezkoumání státních a správních struktur a význam "bezprostřední a decentralizované účasti občana". - Pozn.

Taxing : Italy's public finance
Velká zátěž : italské veřejné finance
The Economist, September 15th 2007, Vol. 384, No. 8546, p. 40
Stručná informace o překvapivém nárůstu daňových příjmů v Itálii za prvních osm měsíců roku 2007, který vyvolal diskusi o možnosti snížení daní. Ministr financí však upozorňuje na velké zadlužení země a nutnost snížení veřejných výdajů.

Adrian Hans
Unternehmensteuerreform 2008: Kritik der Neuregelung über die Nutzung körperschaftsteuerlicher Verluste (§ 8c KStG)
Reforma podnikových daní 2008: kritika nové úpravy o využití ztrát z korporační daně (§ 8c zákona o korporační dani)
Finanz-Rundschau, 20. August 2007, Jg. 89, Nr. 16, S. 775-781
Autor rozebírá nové ustanovení (§ 8c) zákona o korporační dani v Německu, které je součástí reformy podnikových daní 2008. Ukazuje, že oblast dopadu nové daňové úpravy získávání podílů na kapitálových společnostech značně přesahuje původní záměr zabránit zneužívání (poškozující nákup podílů) a je i v rozporu s ústavou. - Pozn.

Milena Zůnová
Uplatňování daně z přidané hodnoty u služeb. 1. část, Služby podléhající zdanění v zemi poskytovatele
Daně a právo v praxi, 2007, roč. 12, č. 8, s. 27-31
K problematice určení místa plnění u jednotlivých kategorií služeb. Tato část článku je věnována základním pravidlům pro stanovení místa plnění a podrobnějšímu vymezení služeb, u nichž se místo plnění řídí sídlem poskytovatele, resp. umístěním provozovny, v níž jsou tyto služby poskytovány (např. pronájem dopravního prostředku, veterinární služby, služby cestovních kanceláří apod.). V textu odkazy na judikaturu ESD.

Kenneth Vyncke
VAT grouping in the European Union: purposes, possibilities and limitations
Seskupení pro účely DPH v Evropské unii: účely, možnosti a omezení
International VAT monitor, 2007, Vol. 18, No. 4, p. 250-261
Autor rozebírá potenciální výhody národních skupinových registrací pro účely DPH a také charakteristiky jejich uspořádání. Dále podává přehled o možnostech a omezeních seskupení pro účely DPH v rámci směrnice o DPH a možných důsledcích. - Vysvětl.

Alan J. Auerbach
Why have corporate tax revenues declined? Another look
Proč klesaly příjmy ze zdanění korporací? Jiný pohled
CESifo Economic studies, Juni 2007, Vol. 53, No. 2, p. 153-171
Příspěvek se zabývá problematikou korporační daně v souvislosti s diskusí o její úloze v národním daňovém systému. Podává přehled aktuálního vývoje výběru korporační daně v USA i jeho porovnání s předchozími léty, zkoumá strukturu změn v průměrné míře zdanění a faktory způsobující změny ve federálních příjmech z korporační daně v poměru k HDP. - Pozn.

Dana Trezziová
Zaměstnanecké výhody z daňového pohledu
Práce a mzda, 2007, roč. 55, č. 7, s. 6-14
V úvodu stručně k zákonu č. 264/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákoníku práce (doprovodný zákon). Dále k vybraným ustanovením zákoníku práce z pohledu daně z příjmů a pojistného na veřejnoprávní pojištění (např. odstupné, cestovní náhrady, stravování zaměstnanců). V další části o reformě veřejných financí a změnách v oblasti daní z příjmů a pojistného na veřejnoprávní pojištění z pohledu pracovněprávních vztahů.

Olga Holubová
Zamyšlení nad článkem Petry Pospíšilové "Aplikace evropského práva z pohledu správce daně"
Daňový expert, 2007, roč. 3, č. 3, s. 12-15
Diskusní příspěvek reaguje na článek ředitelky odboru Ministerstva financí, uveřejněný v předchozím čísle tohoto časopisu, a zabývá se některými otázkami aplikace komunitárního práva správcem daně v oblasti DPH. Podrobněji o přímém a nepřímém účinku komunitárního práva. Doplněno dvěma příklady.

Stefan Homburg
Die Zinsschranke - eine beispiellose Steuerinnovation
Úroková hranice - bezpříkladná daňová inovace
Finanz-Rundschau, 5. August 2007, Jg. 89, Nr. 15, S. 717-728
Autor se zaměřuje na problematiku omezení daňové uznatelnosti úroků při výpočtu základu korporační daně, jak je předpokládá připravovaná reforma podnikových daní 2008/2009 (§ 4h EStG) v Německu. Analyzuje ekonomické dopady této daňové inovace a zařazuje problematiku do struktury norem národního a mezinárodního práva. Vyjadřuje též pochybnosti o ekonomickém smyslu tohoto opatření a o jeho právní přípustnosti. - Pozn.

Klaus Tiedtke, Michael Szczesny
Zur steuerlichen Abzugsfähigkeit von Zuwendungen an einen Golfclub : zugleich Besprechung des BFH, Urt. v. 2.8.2006 - XI R 6/03, BStBl. 2007, 8 = FR 2007, 145
Daňová odpočitatelnost příspěvků na golfový klub : zároveň diskuse k rozhodnutí Spolkového finančního dvora ze dne 2.8.2006 - XI R 6/03, BStBl, 2007, 8 = FR 2007, 145
Finanz-Rundschau, 20. August 2007, Jg. 89, Nr. 16, S. 765-774
Příspěvek zkoumá, za jakých podmínek platí daňová odpočitatelnost příspěvků na golfový klub podle § 10b zákona o dani z příjmů (Německo). Vychází přitom z kritického hodnocení rozsudku Spolkového finančního dvora z 2.8.2006. Dokládá, že postihne sportovní kluby s větší finanční náročností na údržbu a provoz a že je v rozporu s účelem, který zákonodárce u daňové odpočitatelnosti příspěvků na obecně prospěšné spolky sledoval. - Pozn.

Jan Geleti
Zvláštnosti mezinárodní spolupráce při vymáhání finančních pohledávek. [1.]
Daňová a hospodářská kartotéka, 2007, roč. 15, č. 16, s. 26-30
Směrnice ES pro oblast mezinárodní spolupráce při vymáhání finančních pohledávek. Základní pravidla uskutečňování mezinárodní pomoci v nové právní úpravě České republiky. Podrobněji o pojmu příslušný orgán, o předmětu vymáhání, o předávání a nakládání s informacemi a o formách mezinárodní spolupráce (výměna informací, doručování písemností vztahujících se k vymáhání).

Jan Geleti
Zvláštnosti mezinárodní spolupráce při vymáhání finančních pohledávek. (2.)
Daňová a hospodářská kartotéka, 2007, roč. 15, č. 17, s. 32-34
V této části k otázkám, které se týkají žádosti o vymáhání pohledávky, přesně stanovených lhůt pro vyřizování jednotlivých úkonů při zajišťování mezinárodní pomoci při vymáhání pohledávek a zajištění pohledávky.

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále
(výběr z obsahu)

č. 9/2007
Firemní majetek soukromě používaný zaměstnanci. Přivýdělek bez živnostenského listu. Zdanění příjmů fyzické osoby z kapitálového majetku. Příjmy z prodeje cenných papírů. Přerušení podnikání a daňový bonus. Úhrada zálohy a DPH. Základ DPH v praxi - správné stanovení. Nemovitosti v daňové evidenci. Postoupení pohledávky v daňové evidenci. Hlavní zásady vedení daňové evidence.

č. 10/2007
Autorské poplatky. Daňové řešení výdajů na dopravu a ubytování zaměstnanců poskytované zaměstnavatelem v podmínkách roku 2007. Sportovec – zaměstnanec a daň z příjmů. Daň z příjmů a slevy na dani. Nájem a podnájem nemovitostí z hlediska daně z příjmů. Otázky z praxe k dani z příjmů. Nájem nemovitostí. Přemístění majetku plátce v EU. DPH při poskytování nebo zajišťování dopravních služeb. DPH v hotelnictví.

Daňové a účetní poradenství

č. 33-34/2007
Bude, nebude, nelze pochybovat [dopad reformy veřejných financí na podnikatele]. Dar může snížit základ daně až o 10 procent. Vzory podání v daňovém řízení. Pohled do Černé kroniky, aneb z příběhů kontrolních. Úraz na cestě do práce firma neuhradí. Dva, tři nebo čtyři roky [k systému vyplácení mateřské a rodičovské dovolené].

č. 35-36/2007
Je nejvyšší čas zkontrolovat povinné zastoupení osob se zdravotním postižením a placení zdravotního pojištění. Daňové osvobození příspěvku zaměstnavatele na penzijní připojištění. Ke změnám v majetkových daních. Ručení. Dovolená versus neplacené pracovní volno. Pohled do Černé kroniky, aneb z příběhů kontrolních.

Daňový TIP

č. 19/2007
Uplatňování DPH při pořízení zboží z jiného členského státu. Používání služebního auta pro služební a soukromé účely v návaznosti na odvody pojistného. Pracovní cesta nad rámec pracovní doby - stravné, nebo náhradní volno? Platba faktury za domácí internet zaměstnanců. Příspěvek na zaměstnanecké akcie. Jsou úrok z prodlení a soudní poplatky daňově uznatelné? Zdanění příjmu z pronájmu. Úhrada faktury 7 let po splatnosti.

č. 20/2007
Daň z příjmů vybíraná ze samostatného základu daně. Faktura na zápornou částku či dobropis? Uplatnění slevy na dani. Odpisy v případě obytného kontejneru. Je některý z kontrolních orgánů oprávněn kontrolovat postup při zpracování mezd? DPH – manko vzniklé na vstupu. Daně - skupinové životní pojištění pro zaměstnance. Způsob výpočtu úroku z prodlení.

Ekonomické vědy. Ekonomie

Pál Gervai, László Trautmann
Towards the change of the definition of economics
Směřování ke změně definování ekonomie
Ekonomické rozhľady, 2007, roč. 36, č. 3, p. 309-319
Příspěvek se zabývá interpretací moderní ekonomické teorie a systémů cen v souvislosti se změnami spojenými s procesem globalizace. Ukazuje, že v éře globalizace dochází k posunu chápání některých klasických ekonomických teorií (zejména neoliberálních), které dosud převládají v ekonomickém myšlení v zemích východní a střední Evropy. Je proto třeba pochopit vývoj ekonomických teorií 20. století a jejich aktuální interpretaci, ke které dospěli západní ekonomové.

František Svoboda
Za obzor neoklasické ekonomie: cesta k principům nové institucionální ekonomie
Politická ekonomie, 2007, roč. 55, č. 4, s. 539-557
K některým základním pojmům neoklasického ekonomického myšlení, které se vztahují k vazbám institucí trhu a státu, a které se při bližším prozkoumání mohou ukázat jako problematické. Podrobněji k pojmu svobodný trh, ke státním intervencím, k tržnímu selhání a k předpokladu nadřazenosti trhu. Ze závěrů vyplývá, že nelze popírat principy, na kterých fungují trhy - na druhou stranu však není nutné být přesvědčen o výlučnosti tržního mechanismu. Instituce trhu je v dnešní době sice nejvýznamnější, avšak ne jedinou součástí ekonomického systému.

Finance. Bankovnictví. Měnový systém

Julie Hrstková
1997 - rok pádu kotvy
Ekonom, 2007, roč. 51, č. 33, s. 36-37
K příčinám měnové krize v ČR v roce 1997. Autorka popisuje ekonomickou a politickou situaci v druhé polovině 90. let, poukazuje rovněž na nedobré vzájemné vztahy vlády a centrální banky. Domnívá se, že kořeny měnové krize je třeba hledat již v roce 1996, kdy ČNB zareagovala na velký příliv kapitálu rozšířením fluktuačního pásma. V závěru pak předkládá poučení z krizového vývoje.

Peter Thal Larsen and Ben White
After the party : investment banks prepare to pay for past excesses
Po večírku : investiční banky se chystají zaplatit za minulé excesy
Financial Times, 23.8.2007, No. 36468, p. 7
Po čtyřech letech života "na vysoké noze" může investiční bankovnictví očekávat hubenější časy. Otázkou je, zda je čeká krátkodobá korekce nebo počátek trvalejší stagnace. Někteří finančníci dokonce vítají návrat racionálnějších tržních podmínek.

Another shoe to drop : currencies
Další bota padá : měny
The Economist, September 15th 2007, Vol. 384, No. 8546, p. 85-86
K vývoji kurzu dolaru; možné důsledky pro americkou a světovou ekonomiku.

Jan Hanousek, Evžen Kočenda, Peter Ondko
The banking sector in new EU member countries : a sectoral financial flow analysis
Bankovní sektor v nových členských zemích EU : oborová analýza finančních toků
Finance a úvěr, 2007, roč. 57, č. 5-6, s. 200-224
Příspěvek zkoumá vývoj finančního systému čtyř nových členských zemí EU - tzv. Visegrádské čtyřky (České republiky, Maďarska, Polska a Slovenska) - v letech 1993-2005. Pomocí analýzy finančních toků chce zjistit, zda existuje obecně platný model strukturálních změn, zda banky neztrácejí na důležitosti v procesu ekonomické transformace a zda dochází k větší podobnosti bankovních sektorů sledovaných zemí. - Pozn.

Charles Goodhart
Capital, not liquidity, is the problem
Problémem není likvidita, ale kapitál
Financial Times, 14.9.2007, No. 36487, p. 9
Vzhledem k tomu, že příčinou spuštění současných finančních potíží byly relativně malé problémy, přičemž světová ekonomika byla jinak ve skvělém stavu, nemělo by to podle autora stačit na způsobení "infarktu". Příčinu spíš vidí v základních systémových problémech, mezi něž řadí nedostatečnou informovanost a transparentnost, informace poskytované ratingovými agenturami a skutečnost, že banky jsou věřiteli poslední záchrany pro kapitálové trhy. Rovněž připomíná, že po zavedení Basilejské dohody II mnoho bank zjistí, že jejich kapitálové rezervy se rozplývají, což by mohlo krizi ještě zvětšit.

Raghuram Rajan
Central banks face a liquidity trap
Centrální banky čeká past likvidity
Financial Times, 7.9.2007, No. 36481, p. 11
Rozlišování mezi nelikvidností a nesolventností; jak by měly centrální banky postupovat v případě problémů na trhu.

Josef David, Tomáš Pešek
Další liberalizace je nezbytná : fondy kvalifikovaných investorů
Euro, 2007, č. 39, s. 92-93
Autoři upozorňují, že nová zákonná úprava fondů kvalifikovaných investorů v České republice všechny problémy nevyřešila. Přehledně rekapitulují základní informace o těchto fondech a uvádějí i první praktické zkušenosti po nové úpravě v novele zákona o kolektivním investování z května 2006.

Gillian Tett
Doomed to repeat it? : a crash history lesson in crashes for Wall Street
Odsouzeni k opakování? : rychlokurz historie krachů pro Wall Street
Financial Times, 27.8.2007, No. 36471, p. 5
Finančníci, kteří se normálně vyhýbají historii, začínají sahat po knihách ve snaze poučit se z minulých hospodářských poklesů či panik. V článku se hledají paralely mezi současnými problémy úvěrového trhu a minulými krizemi, ale současně se zdůrazňuje, že každá krize je ojedinělá. Nepříjemnou pravdou je, že téměř každá bublina je provázena vírou, že díky inovaci došlo ke změně pravidel.

Mojmír Hampl
Dopady předčasného přijetí eura na ceny : Česká republika a eurozóna
Euro, 2007, č. 37, s. 94-95
V souvislosti s debatou o termínu přijetí eura v České republice autor upozorňuje, že předčasné přijetí eura může mít dopad na vývoj inflace. Ukazuje, že problémy dopadu zavedení eura na české ceny je třeba rozdělit na jednorázové a dlouhodobé. Zatímco jednorázové dopady označuje za zanedbatelné, dlouhodobé dopady přijetí eura v období rychlé konvergence a nesladěné cenové hladiny by mohly znamenat růst domácí inflace o dvě až čtyři procenta.

Marián Tkáč
Dôsledky povojnových reforiem - menovej a peňažnej
Ekonomické rozhľady, 2007, roč. 36, č. 3, s. 397-405
Autor rozebírá dopady poválečných měnových reforem v Československu v letech 1945 a 1953 na slovenskou ekonomiku. Popisuje příčiny a průběh obou reforem a dokládá svůj názor, že Slovensko bylo v obou případech poškozeno.

Mojmír Hampl
Euro není ikona
Ekonom, 2007, roč. 51, č. 34, s. 28-30
Rozhovor se členem bankovní rady ČNB o současných problémech na americkém trhu rizikových hypoték, o možnosti přenosu těchto problémů do ČR, o situaci na českém trhu hypoték, o vývoji kurzu koruny a o měnové politice. Zejména pak k otázce vstupu ČR do eurozóny (Strategie přijetí eura, otazníky kolem stanovení data zavedení jednotné měny).

Nicolas Véron
Europe must get ready for a banking crisis
Evropa se musí připravit na bankovní krizi
Financial Times, 7.9.2007, No. 36481, p. 11
Příspěvek se zabývá otázkou rostoucí "panevropeizace" evropských bank a jejich regulace. Možné ohrožení finanční stability by se mělo řešit nejlépe dvouúrovňovým rámcem, novými institucemi na úrovni EU a stávající regulací na úrovni jednotlivých států.

EZB kritisiert Steinbrück
ECB kritizuje Steinbrücka
Handelsblatt, 31.8./1./2.9.2007, Nr. 168, S. 23
Návrh novely německého investičního zákona, který měl posílit konkurenceschopnost odvětví investičních fondů, narazil na nesouhlas ECB. Ta se domnívá, že úprava by bránila přístupu Bundesbanky k informacím o stabilitě finančního systému. Návrh zákona obsahuje opatření k: deregulaci, modernizaci otevřených fondů nemovitostí, podpoře inovačních produktů, zlepšení ochrany investora a Corporate Governance; investiční kapitálové společnosti by podle novely již

neměly být považovány za úvěrové instituce a proto by pak už nespadaly pod dohled Bundesbanky, ale centralizovaného dozoru nad finančními službami (BaFin).

A. Abramov, A. Radygin
Finansovyj rynok Rossii v uslovijach gosudarstvennogo kapitalizma
Finanční trh Ruska v podmínkách státního kapitalismu
Voprosy ekonomiki, 2007, No. 6, p. 28-44
Článek je zaměřen na analýzu současného stavu a perspektiv vývoje finančního trhu v Rusku v kontextu utváření modelu státního kapitalismu. Autoři rozebírají jak pozitivní tendence, tak dlouhodobé disproporce a rizika související s posilováním úlohy státu v ekonomice. Zvláštní pozornost je věnována otázkám kvality institucionálního prostředí a hodnocení spekulativního charakteru modelu růstu finančního trhu. - Vysvětl.

Maud Aubier, Frédéric Cherbonnier
Firms´ access to bank credit
Přístup podniků k bankovním úvěrům
Trésor-economics, January 2007, No. 7, p. 1-8
Příspěvek analyzuje dostupnost bankovních úvěrů pro firmy ve Francii v devadesátých letech. Sleduje vývoj fenoménu "credit rationing" a současnou situaci v tomto směru, zvažuje možnosti bank odlišit rizikové žadatele o úvěr. - Pozn.

The game is up : banks in trouble
Je po všem : banky v potížích
The Economist, August 18th 2007, Vol. 384, No. 8542, p. 59-60
Srpnové turbulence na téměř všech finančních trzích způsobily, že rozptýlená rizika se náhle proměnila v rozptýlenou nedůvěru. Nejistotu ještě zvětšuje to, že se rizika těžko vyhodnocují a málokterý hráč ví, o kolik přesně přišel. Kolateralizované dluhopisy (CDO) téměř nejsou obchodovatelné a vina nyní padá na ratingové agentury, které pomáhaly tyto nástroje strukturovat. - Problematice krize důvěry na globálních finančních trzích se věnují i další články na s. 60-62 a na s. 9.

Gesetz zur Umsetzung der Richtlinie über Märkte für Finanzinstrumente und der Durchführungsrichtlinie der Kommission : Finanzmarktrichtlinie-Umsetzungsgesetz
Zákon o realizaci směrnice o trzích finančních nástrojů a prováděcí směrnice Evropské komise : Zákon o realizaci směrnice o finančních trzích
Bundesgesetzblatt. Teil I, 19. Juli 2007, Jg. 2007, Nr. 31, S. 1330-1381
Znění zákona o realizaci směrnice EU o trzích finančních nástrojů (tzv. MiFID) v Německu a o prováděcí směrnici Evropské komise z 16. července 2007. Uvádí změny německé právní úpravy podle požadavků uvedených směrnic EU týkající se oblasti tržní infrastruktury a požadavků na organizaci a provoz obchodníka s cennými papíry. - Pozn.

S.S. Babajev
Gosudarstvennyje banki kak istočniki finansovych resursov predprijatij: mirovoj opyt
Státní banky jako zdroje finančních prostředků podniků: zkušenosti ze světa
Finansy, 2007, No. 6, s. 71-73
Úloha státních bank ve financování podniků, hlavní nekonkurenční výhoda státních bank před soukromými, přínosy účasti státu na bankovním sektoru, vysoký podíl státních bank v bankovním systému některých vyspělých zemí, rozvojové banky. - Pozn.

Tomáš Tözsér
Hedžové fondy z perspektívy finančnej stability a regulácie
Biatec, august 2007, roč. 15, č. 8, s. 10-14
Definice hedžových fondů, charakteristika jejich podnikání, výkonnost a rizika fondů (např. pákový efekt, riziko likvidity). - Pozn.

Thomas Wiede
Im Reich des Petro-Rubels
V říši petrorublu
Handelsblatt, 17./18./19.8.2007, Nr. 158, S. 10
Vývoj ruské měny z pohledu spotřebitele a strážců měny, rubl v ohrožení "dutch disease". Ocenění rublu dle Big-Mac-Indexu, historie rublu od 90. let.

Matthias Eberle, Nicole Bastian
In der Schuldenfalle
V dluhové pasti
Handelsblatt, 10.9.2007, Nr. 174, S. 29
Finanční krize v USA; po výpadku druhořadých hypoték se objevují obavy, že hypoteční krize by mohla přeskočit i na spotřební úvěry a úvěry na automobil. V grafu struktura krátkodobých dlužních titulů (studijní půjčky, spotřebitelské úvěry, úvěrové karty atd.). Průměrná americká rodina vydá cca 20 procent příjmu na splácení dluhů.

Vít Pošta, Zbyněk Hackl
Information efficiency of the capital market: a stochastic calculus approach : evidence from the Czech Republic
Informační efektivnost kapitálových trhů: stochastický modelový přístup : data z České republiky
Finance a úvěr, 2007, roč. 57, č. 5-6, s. 235-254
Příspěvek se zaměřuje na informační efektivnost kapitálových trhů zjišťovanou pomocí stochastické analýzy. V teoretické části definuje zkoumané pojmy a představuje použitou metodologii. Dále následuje empirická analýza, využívající dat z českého kapitálového trhu v letech 2003 a 2004, a její vyhodnocení. - Pozn.

Michiyo Nakamoto ... [et al.]
Japan : banking, finance & investment
Japonsko : bankovnictví, finance a investice
Financial Times, 14.9.2007, No. 36487, sep. sect. (4 p.)
Japonský finanční trh, Tokijská burza, privatizace, řízení aktiv, přesun od spoření k investicím, spotřebitelské finance, restriktivní pravidla aj.

Petra Davidová, Jaroslav Heřmánek
Jsou v ČR hypotéky časovanou bombou?
Ekonom, 2007, roč. 51, č. 34, s. 43-44
K současné situaci na českém hypotečním trhu. Úrokové sazby nových hypotečních úvěrů podle doby fixace, struktura úvěrů na bytové účely, poskytovatelé úvěrů, rizika úvěrů na bydlení.

Julie Sell
Magnets for money : a special report on financial centres
Magnety na peníze : zvláštní zpráva o finančních centrech
The Economist, September 15th 2007, Vol. 384, No. 8546, centr. sect. (22 p.)
Rozmach finančních center, vliv soutěže; dvě města v popředí - Londýn a New York; specializace ostatních středisek (např. Chicago jako světové centrum obchodů s deriváty); asijská finanční centra; větší efektivnost burz; význam regulace aj.

Measured inflation and inflation perceptions in the euro area
Měřená a vnímaná inflace v eurozóně
Monthly bulletin [European Central Bank], 2007, No. 5, p. 63-72
Vývoj měřené a vnímané inflace v eurozóně; čím může být vnímání inflace ovlivněno; dopad přechodu na euro; oficiální cenové statistiky (HIPC). - Pozn.

Gleb Lanine, Rudi Vander Vennet
Microeconomic determinants of acquisitions of Eastern European banks by Western European banks
Mikroekonomické determinanty akvizicí východoevropských bank západoevropskými bankami
The Economics of transition, 2007, Vol. 15, No. 2, p. 285-308
Příspěvek zkoumá, zda fúze a akvizice bank zemí střední a východní Evropy zahraničními bankami, probíhající od devadesátých let, zlepšily efektivnost a ziskovost bankovního sektoru v tomto regionu. Na základě širokého souboru dat empiricky testuje dvě alternativní hypotézy pro motivaci zahraničních bank: zvýšení efektivnosti převzaté banky či získání přístupu na trh. - Pozn.

Tobias Böckmann, Arne Kießling
Möglichkeiten der BaFin zur Beendigung von Übernahmeschlachten nach dem WpÜG
Možnosti Spolkového dozoru nad finančními službami k ukončení bojů o převzetí dle zákona o nabývání cenných papírů a nabídkách
Der Betrieb, 2007, Jg. 60, Heft 33, S. 1796-1801
Regulace nabídek převzetí podniku. K problematice časového omezení resp. neomezeného prodloužení pro podání konkurujících (pozměňujících) nabídek na převzetí dle německého zákona WpÜG. Prezentace řešení konkrétního případu dle britského práva, možnost uplatnění britské metodiky v německém právu, UK City Code, guillotine announcement. - Pozn.

Ivar Simensen and Ralph Atkins
"Not uncritical" : subprime exposure drags down German banks
"Nikoliv nekritická situace" : dopad rizikových hypoték táhne německé banky dolů
Financial Times, 22.8.2007, No. 36467, p. 7
Záchrana německých bank IKB a Sachsen LB, rozbor situace v německém bankovnictví, otázka regulace ze strany Německa i EU.

Das ökonomische Gewissen Deutschlands
Ekonomické svědomí Německa
Auszüge aus Presseartikeln, 1. August 2007, Nr. 32, S. 9-10
U příležitosti 50. výročí vzniku německé centrální banky příspěvek přehledně rekapituluje její úkoly i činnost. Ukazuje její pozici v různých vývojových obdobích Německa - od vzniku do sjednocení, po sjednocení a při přípravě Evropské měnové unie a předání pravomocí ohledně samostatné peněžní politiky do Evropské centrální banky. - K tématu 50. výročí vzniku Deutsche Bundesbank viz též další příspěvky v tomto monotematickém čísle časopisu. - Přetištěno z Neue Zürcher Zeitung, z 31. července 2007. - Překlad viz toto číslo Informací odborné knihovny MF.

Martin Lyčka
Rien va plus - právní úprava loterií v Evropské unii a aplikace těchto zásad na právní úpravu v České republice
Právní rozhledy, 2007, roč. 15, č. 16, s. 586-597
Ke čl. 1 § 5 stávajícího loterijního zákona, který stanovuje, že v České republice mohou provozovat loterie a podobné sázkové hry pouze národní subjekty se sídlem na území ČR. Autor upozorňuje, že z pohledu komunitárního práva je toto zákonné ustanovení diskriminační. V dalším textu pak nabízí možné varianty úpravy českého loterijního zákona, dále se věnuje dopadům loterií, úpravě loterií na komunitární úrovni a významným rozsudkům ESD v oblasti loterijního trhu (např. Schindler, Familiapress, Zenatti apod.).

Karel Machala
Slovinsko je třináctou zemí s eurem
Bankovnictví, 2007, roč. 15, č. 8, s. 8-10
Cesta Slovinska k euru, hladký průběh zavedení eura, nepotvrzené obavy ze zdražování, slovinská ekonomika a měnová politika ECB. - K tématu viz další články "Cesta Slovinska za eurem" a "Slovinské banky a jejich rizika po přechodu na euro" na s. 10-13 téhož čísla čas.

Melanie Bergermann, Gerhard Bläske, Martin Seiwert
Spezielle Geschäfte
Speciální obchody
WirtschaftsWoche, 2007, Nr. 27, S. 82-83
Expanze francouzských bankovních domů do Německa probíhá cíleně a vytrvale, realizované akvizice a kooperace potvrzují nárůst moci velkobanky Société Générale, BNP Paribas či Crédit Agricole. Charakteristika německého bankovního prostředí.

Wolfgang Münchau
Stability for the markets is just the start
Stabilita trhů je jen začátkem
Financial Times, 10.9.2007, No. 36483, p. 11
Článek se zaměřuje na otázku, co je třeba učinit, aby se krize úvěrových trhů nerozšiřovala dále. Připomíná se otázka finanční regulace, a to ve smyslu transparentnosti trhů, nikoliv jako další soubor pravidel typu Basilejské dohody II. Otázkou také je, zda a do jaké míry přispěly ke krizi i centrální banky. Dalším problémem je i neefektivní dohled nad bankami.

Hauke Reimer, Heike Schwerdtfeger, Michael Inacker
Strukturierter Giftmüll
Strukturovaný jedovatý odpad
WirtschaftsWoche, 2007, Nr. 32, S. 100-102
Odhady rizik pro německé banky (a uvedené finanční produkty) v důsledku americké hypoteční krize. Kritika záchrany německé polostátní IKB, reakce burzovního dozoru.

Barney Frank
A (sub)prime argument for more regulation
Stav hypotečního trhu jako důležitý argument ve prospěch větší regulace
Financial Times, 17.8.2007, No. 36465, p. 9
Podle autora současná krize hypoték subprime na americkém trhu demonstruje závažné negativní ekonomické a sociální důsledky, které vyplývají z nedostatečné regulace. V této situaci připomíná i diskusi o dohledu nad Fannie Mae a Freddie Mac.

Lawrence Summers
This is where Fannie and Freddie step in
Teď by měly zakročit Fannie a Freddie
Financial Times, 27.8.2007, No. 36471, p. 7
Autor upozorňuje na relativní pravidelnost opakování problémů finančního trhu. Krize se v podrobnostech liší, ale mají podobný vývoj. Dále rozebírá tři otázky v souvislosti s poslední krizí - ztrátu důvěry v ratingové agentury, jak by měli odpovědní činitelé řešit krize spojené s nefinančními institucemi a jaká je úloha státních orgánů při podporování přílivu úvěrů do sektoru bydlení. Domnívá se, že právě teď by měly zasáhnout státem sponzorované podniky Fannie Mae a Freddie Mac a podpořit úvěrování.

Christoph Schürmann, Stefan Hajek, Melanie Bergermann
Tor zur Hölle
Brána do pekel
WirtschaftsWoche, 2007, Nr. 33, S. 114-119
Americká finanční krize neohrožuje v Německu jen akcionáře, ale i téměř všechny řadové občany prostřednictvím životního pojištění, podnikových důchodů či investičních fondů (např. každá třetí pojišťovna je do rizikových obchodů zapojena nad míru, kterou by klienti tolerovali). - K tématu také WirtschaftsWoche, 2007, Nr. 35, S. 84-99.

Uphill work : bank regulation
Sisyfovská práce : bankovní regulace
The Economist, September 8th 2007, Vol. 384, No. 8545, p. 70
Na přípravě Basilejské dohody 2 se pracuje od r. 1999 a završení je konečně na dohled. Problémy úvěrového trhu však způsobily, že jednotlivé body nového rámce jsou podrobně zkoumány ještě

předtím, než vůbec měly šanci se osvědčit. Jak se v článku konstatuje, pár týdnů letních zmatků by nemělo znehodnotit roky pečlivé práce, ale příští regulatorní úsilí by se mohlo zaměřit na otázku ohrožení likvidity.

Petr Očko
Vstupme v roce 2013 : ČR a eurozóna
Euro, 2007, č. 37, s. 92-93
V souvislosti s revizí Strategie přijetí eura v České republice autor upozorňuje, že nebyl stanoven žádný konkrétní termín zavedení eura. I podmíněná formulace termínu, vázaná na úsilí vlády o odstranění překážek přijetí eura, nakonec z aktuální eurostrategie vypadla, což autor považuje za devalvaci tohoto zásadního dokumentu. Uvádí též sedm důvodů pro stanovení data zavedení eura.

Oscar Bajo-Rubio, Carmen Díaz-Roldán
Vulnerability to shocks in EMU: 1991-2004
Riziko šoků v EMU: 1991-2004
Finance a úvěr, 2007, roč. 57, č. 5-6, s. 225-234
Příspěvek rozebírá podstatu šoků, které zasáhly členské země EMU v letech 1991-2004, s rozdělením na období před a po vzniku této měnové unie. Sledují, zda vznik EMU vedl k větší podobnosti zapojených ekonomik, nebo naopak k větší specializaci, s následnými důsledky na závažnost dopadů symetrických a asymetrických šoků. - Pozn.

What would Bagehot do?
Co by udělal Bagehot?
The Economist, August 18th 2007, Vol. 384, No. 8542, p. 64
V článku se rozebírá návrh ze studie Willema Buitera a Anne Sibertové, aby se centrální banky staly "organizátory trhu poslední záchrany", kteří by stanovovali cenu cenných papírů, jež z důvodů paniky není možné prodat na "spořádaných" trzích. V této souvislosti se připomíná myšlenka Waltera Bagehota, myslitele, ekonoma a šéfredaktora časopisu The Economist, který v r. 1866 naléhal na Bank of England, aby k odvrácení paniky rychle půjčovala peníze všem bankám, které mohou jako záruku poskytnout "dobré cenné papíry". Ředitel Bank of England tehdy označil tento návrh za "nejškodlivější doktrínu", ale dnes se podle ní banky řídí, jak ukázaly události minulých týdnů.

When nobody's looking : financial litigation
Když se nikdo nedívá : finanční spory
The Economist, September 1st 2007, Vol. 384, No. 8544, p. 63
Američtí právníci specializovaní na otázky cenných papírů očekávají v souvislosti se zmatky na trhu nárůst soudních případů. Zejména má jít o případy týkající se zajištěných fondů. Americká komise pro cenné papíry a burzy hned v srpnu obvinila z podvodu společnost Sentinel Management a hlásí velký nárůst šetření ve čtyřech oblastech: insider obchody a zajištěné fondy; půjčky v kategorii subprime; antedatování opcí a municipální finance.

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Credit and blame
Úvěr a vina
The Economist, September 8th 2007, Vol. 384, No. 8545, p. 72
V souvislosti se situací na části amerického hypotečního trhu se rozebírá působení ratingových agentur. Konstatuje se, že agentury nejsou jediným viníkem krize, ale že fungují na poněkud chatrných základech.

Determinants of growth in the EU Member States of central and eastern Europe
Determinanty růstu v členských zemích EU ze střední a východní Evropy
Monthly bulletin [European Central Bank], 2007, No. 5, p. 89-101
V článku se rozebírají hlavní hnací síly hospodářského růstu v zemích střední a východní Evropy, které jsou současně členy EU. Konstatuje se, že k zajištění trvalého růstu v těchto zemích je zapotřebí

přijetí opatření v některých oblastech, zejména v makroekonomické politice, politice trhu práce, zvyšování atraktivity podnikatelského prostředí a investicích do lidského kapitálu. - Vysvětl.

Ansgar Belke ... [et al.]
The different extent of privatization proceeds in OECD countries: a preliminary explanation using a public-choice approach
Rozdílná velikost výnosů z privatizace v zemích OECD: předběžné vysvětlení s využitím teorie veřejné volby
FinanzArchiv, June 2007, Vol. 63, No. 2, p. 211-243
Studie empiricky zkoumá rozdíly v motivech zvyšování výnosů z privatizace na panelu dat 22 zemí OECD v letech 1990-2001. Nejprve představuje hlavní teoretické přístupy k problému (privatizace jako nástroj podpory růstu, zvyšování daňových příjmů, větší orientace pravicových vlád na trh atd.) a pro účely empirické analýzy dat popisuje použité ekonometrické metody a získané výsledky vyhodnocuje. - Pozn.

Does America need a recession?
Potřebuje Amerika hospodářskou stagnaci?
The Economist, August 25th 2007, Vol. 384, No. 8543, p. 71
Článek klade překvapivou otázku, zda je nutné, aby se americká centrální banka snažila zabránit hospodářské recesi. Ekonomická a sociální cena za ni je bolestivá, ale stagnace údajně má i své pozitivní stránky. Joseph Schumpeter tvrdil, že recese představuje proces kreativní destrukce, při kterém se ekonomika zbaví neefektivních firem. Další "výhodou" recese je, že očišťuje od excesů předchozí konjunktury a zanechává ekonomiku ve zdravějším stavu. Centrální banky musí usilovat o to, aby se z recese nevyvinula hlubší krize, ale bylo by chybou jí zcela bránit.

Markéta Peňázová
Dvojí režim kontroly a postihu
Ekonom, 2007, roč. 51, č. 34, s. 54-55
K problematice dominantního postavení podniku na trhu a působení zákona o cenách. Autorka nejprve upozorňuje na nutnost správného vymezení relevantního trhu, také seznamuje s pojmy neoprávněné náklady a nepřiměřený zisk. Dále se věnuje otázkám prověření cen (tzv. cenové kontroly) a konstatuje, že zákon o cenách zasahuje do oblasti ochrany hospodářské soutěže. V závěru si klade otázku, proč je v ČR zakotven v podstatě dvojí režim kontroly cen dominantních soutěžitelů a současně i možnost dvojího postihu.

Guy Longueville
Emerging markets overview 2006-08: will growth stand the test of time?
Přehled rozvojových zemí 2006-08: obstojí růst ve zkoušce času?
Conjoncture, August 2007, No. 8, p. 2-15
Autor rozebírá a hodnotí hospodářský vývoj na rozvojových trzích v roce 2006 a odhaduje možnosti udržení dosavadního pozitivního trendu i v následujících dvou letech. Zařazuje výkony těchto regionů do celkového kontextu světové ekonomiky, všímá si vývoje jejich finančních systémů, zvažuje i možná rizika. - Pozn.

Finanz- und Wirtschaftspolitik in ausgewählten Volkswirtschaften
Finanční a hospodářská politika ve vybraných ekonomikách
Monatsbericht des BMF, Juli 2007, Nr. 7, S. 73-92
Příspěvek přehledně analyzuje konjunkturální vývoj, finanční politiku a udržitelnost veřejných financí ve vybraných vyspělých zemích (USA, Japonsku, Velké Británii, Francii, Nizozemsku, Španělsku, Itálii a Finsku) v roce 2006. Analýza je doplněna přílohou se srovnávacími grafy.

David Ibison, Frederick Studemann, Robert Anderson
Finland
Finsko
Financial Times, 4.9.2007, No. 36478, sep. sect. (11 p.)
Podrobný hospodářsko-politický přehled se zaměřuje na otázky zahraničních investic, severského sociálního modelu, podnikatelského prostředí, obchodu s Ruskem, partnerství veřejného a soukromého sektoru, znalostní ekonomiky aj. Součástí je i článek o finském ministru financí Jyrki Katainenovi.

Ulrich Spörel
Grenzüberschreitender Tourismus in Europa: Einreise- und Ausreiseverkehr
Zahraniční cestovní ruch v Evropě: příjezdy a výjezdy
Wirtschaft und Statistik, 2007, Nr. 7, S. 663-669
Příspěvek informuje o vývoji zahraničního cestovního ruchu v Evropské unii v roce 2005. Vychází z databáze Statistického úřadu EU a informuje např. o počtu přenocování, o teritoriální struktuře zahraničního cestovního ruchu v EU, o příjmech a výdajích v této sféře aj. - Pozn. -- K tématu viz též článek Regionaltourismus in der Europäischen Union (Regionální cestovní ruch v EU), WiSta č. 5/2007.

Karol Morvay, Ivan Okáli
Hlavné trendy vývoja hospodárstva Slovenska v roku 2006 a ich odhad v roku 2007
Ekonomický časopis, 2007, roč. 55, č. 6, s. 539-553
Celkový pohled na hospodářství Slovenska v roce 2006 a očekávaný hospodářský vývoj v roce 2007. Doplněno množstvím číselných údajů.

David Mikulecký
K problematice kartelových dohod při veřejných zakázkách
Právní rozhledy, 2007, roč. 15, č. 15, s. 543-548
K problematice tzv. dohod o ovlivnění nabídek (bid-rigging), které mezi zakázanými dohodami podle § 3 zákona o ochraně hospodářské soutěže sice uvedeny nejsou, ale přesto se jedná o protisoutěžní jednání. Autor seznamuje s jednotlivými typy dohod, s jejich formami a účinky. Zabývá se zejména českým prostředím, kde se poprvé od roku 1991 podařilo odhalit kartel tohoto druhu.

Robert Neruda
Kontrola spojování soutěžitelů v České republice v letech 2005 a 2006. Část 1.
Právní fórum, 2007, roč. 4, č. 8, s. 292-299
Vývoj kontroly koncentrací v ČR v období 2005-2006. Vnější faktory ovlivňující aplikační činnost Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže v oblasti fúzí a akvizicí, vývoj aplikační praxe Úřadu obecně.

Julie Hrstková
Krizi si nepřipouští : Mezinárodní měnový fond
Ekonom, 2007, roč. 51, č. 36, s. 68-69
O budoucím vývoji světové ekonomiky pohledem Mezinárodního měnového fondu. Představitelé této mezinárodní organizace jsou přesvědčeni, že světová ekonomika poroste - a to ve všech hlavních světových regionech. Blíže k současné situaci v USA a v tzv. emerging markets.

Chris Giles and Gillian Tett
Parallel worlds? : as markets suffer, belief persists in the real economy
Paralelní světy? : trhy mají problémy, ale důvěra v reálnou ekonomiku přetrvává
Financial Times, 17.8.2007, No. 36463, p. 5
Navzdory problémům na finančních trzích zůstávají analytici zabývající se "reálnou ekonomikou" klidní: krize podle nich nehrozí. Fundamenty světového hospodářského růstu jsou silné a nižší ceny rizikových aktiv by mohly ekonomiku ještě posílit. Navíc většina problémů se objevila v takových oblastech jako jsou deriváty, a ty často jen v omezené míře souvisejí se sektorem zboží a služeb.

Putting China's economic expansion in perspective
Čínská hospodářská expanze z dlouhodobého pohledu
Monthly bulletin [European Central Bank], 2007, No. 1, p. 77-87
Čínská hospodářská expanze za poslední čtvrtstoletí je jednou z nejsilnějších ve světové historii. Země se stala třetím největším světovým vývozcem a klíčovým obchodním partnerem eurozóny. Vedle přínosů tato rychlá expanze vede i k řadě výzev: vznikají vnitřní i vnější nerovnováhy. V současnosti jde zejména o riziko nadměrné likvidity, nadměrné kapacity v některých odvětvích a přebytky v zahraničních obchodních vztazích, způsobené mimo jiné kurzovým režimem a hojnými domácími úsporami. Krátkodobé vyhlídky Číny jsou dobré, ale z dlouhodobého hlediska bude nutná určitá změna hospodářské politiky. - Vysvětl.

Rocky terrain ahead : the world economy
Před námi je neschůdný terén : světová ekonomika
The Economist, September 1st 2007, Vol. 384, No. 8544, p. 59-60
V článku se zkoumá, do jaké míry současné zablokované úvěrování ohrozí světovou ekonomiku. Na první pohled se nejvíce ohrožená zdá Amerika, ale analytici Wall Street doufají, že Fed přijde na pomoc nižšími úrokovými sazbami. Dojde-li ale k předpokládanému výraznému poklesu cen domů, bude ekonomika i přes volnější měnovou politiku slabá. Také dopad na zbytek světa může být tvrdý, i když mnozí věří v sílu globální ekonomiky.

A.S. Neščitoj
Rost bez razvitija : k itogam social'no-ekonomičeskogo položenija Rossii v 2006 g.
Růst bez rozvoje : k výsledkům sociálně-ekonomické situace Ruska v r. 2006
EKO, 2007, No. 4, s. 2-12
V analýze hospodářského vývoje Ruska v r. 2006 dochází autor k závěru, že země potřebuje podstatnou korekci svého hospodářského kurzu. - Vysvětl.

Karl Doemens, Klaus Stratmann
SPD will Bahn-Anteile ans Volk verkaufen
SPD chce železniční podíly odprodat občanům
Handelsblatt, 21.8.2007, Nr. 160, S. 3
Ke koncepcím připravované privatizace železnic v Německu; oproti plánům vlády prodat až 49 procent podílů institucionálním investorům vystupuje SPD s modelem "lidové akcie".

Marek Rojíček
Strukturální charakteristika nabídkové strany české ekonomiky
Politická ekonomie, 2007, roč. 55, č. 4, s. 435-457
Makroekonomický pohled na strukturu české ekonomiky, kvalitativní aspekty strukturálních změn (vývoj produktivity práce v ČR podle odvětví, mezinárodní srovnání produktivity práce, vývoj aktivit podle technologické náročnosti, internacionalizace produkce a obchodu u aktivit s různou úrovní technologické náročnosti). Doplněno množstvím číselných údajů.

Raymond Van der Putten
United Kingdom: the Blair decade
Velká Británie: Blairova dekáda
Conjoncture, July 2007, No. 7, p. 26-39
Hodnocení ekonomických výsledků britského hospodářství za uplynulých deset let v souvislosti s odchodem T. Blaira z funkce. Uvádí se hlavní body hospodářské politiky Blairovy vlády, snahy v oblasti zaměstnanosti a sociální politiky, rozvoj veřejného sektoru aj. - Pozn.

Hermann Remsperger
Welche Konsequenzen hat Chinas wachsender Einfluss auf die Weltwirtschaft?
Jaké důsledky má rostoucí vliv Číny na světové hospodářství?
Auszüge aus Presseartikeln, 18. Juli 2007, Nr. 30, S. 3-5
Autor se zabývá některými důsledky rostoucího podílu Číny na světovém hospodářství, vyplývajícími ze současného hospodářského boomu i obrovského růstového potenciálu této země. Upozorňuje, že kromě pozitivních dopadů je třeba sledovat i možná rizika, např. v oblasti kurzové politiky Číny.

Zdůrazňuje, že Čína jako "global player" a "good global citizen" musí převzít i větší odpovědnost za stabilitu světové ekonomiky. - Přetištěno z Ifo-Schnelldienst z 18. července 2007.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

The enlarged EU and euro area economies
Rozšířená EU a ekonomiky eurozóny
Monthly bulletin [European Central Bank], 2007, No. 1, p. 55-62
1. ledna 2007 vstoupily Bulharsko a Rumunsko do Evropské unie a ke stejnému datu přijalo Slovinsko euro. Protože hospodářský význam nových členských zemí je relativně malý, nedošlo k podstatné změně statistických makroekonomických charakteristik ani v EU, ani v eurozóně. Rozšíření EU nicméně otevírá nové možnosti obchodování a investic jak pro stávající, tak pro nové členské země. Přijetí eura přináší Slovinsku výhody jednotného trhu, ale je třeba ještě odstranit zbývající bariéry, a to včetně mobility pracovních sil. - Vysvětl.

Luděk Urban
Evropská unie připravuje vnitřní trh pro 21. století
Mezinárodní politika, 2007, roč. 31, č. 8, s. 34-36
K postavení vnitřního trhu ve vývoji evropské integrace. Podrobněji o kritických hlasech ohledně fungování vnitřního trhu, dále o důvodech, proč trh neplní očekávání a o obrysech vnitřního trhu pro 21. století.

Overweight but underpowered
Těžká váha s malou mocí
The Economist, September 8th 2007, Vol. 384, No. 8545, p. 34
Zaměřeno na otázku postavení Evropské unie v novém globálním řádu. - Zkrácený překlad článku viz Informace odborné knihovny MF č. 12/2007.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Kampf gegen die Marken- und Produktpiraterie : Ergebnisse des G 8-Gipfels von Heiligendamm für die internationale Zusammenarbeit der Zoll- und Grenzschutzbehörden
Boj proti pirátství ochranných známek a produktů : výsledky vrcholné schůzky G8 z Heiligendammu týkající se mezinárodní spolupráce celních a pohraničních orgánů
Monatsbericht des BMF, Juli 2007, Nr. 7, S. 93-98
Příspěvek seznamuje s hlavními body směrnice o zlepšení spolupráce celních a pohraničních orgánů v boji proti zneužívání autorských práv na výrobek. Směrnice byla vypracována Spolkovým ministerstvem financí, projednána šéfy vlád zemí G8 a slouží jako pracovní doporučení. Jádrem směrnice je elektronický informační systém, který by měl umožnit lepší výměnu informací mezi celními a pohraničními orgány zemí G8.

Rajmund Mirdala
Medzinárodná finančná integrácia vybraných krajín strednej a východnej Európy
Ekonomické rozhľady, 2007, roč. 36, č. 3, s. 378-387
Autor hodnotí hlavní aspekty mezinárodní finanční integrace pěti zemí střední a východní Evropy (ČR, Maďarska, Polska, SR, Slovinska) v letech 2000-2005. Shrnuje důležité vývojové tendence týkající se vnějšího finančního portfolia těchto zemí a porovnává zjištěné výsledky se zeměmi EU-15. - Pozn.

Jiří Fárek, Jaroslav Foltýn
Problémy mezinárodního obchodu Sever - Jih jako hlavní příčina potíží Světové obchodní organizace
Politická ekonomie, 2007, roč. 55, č. 4, s. 508-525
Problémy a překážky ve vyspělých zemích a RZ, které brzdí rozvoj mezinárodního obchodu a jeho liberalizaci. Původ konfrontačních aspektů v agendě WTO do vyhlášení Katarského kola, rozvojová agenda WTO po summitu v Dauhá, příprava summitu v Hongkongu a jeho rozpačité výsledky, nejistá perspektiva rozvoje a liberalizace obchodních vztahů Sever - Jih.

That empty-nest feeling : the World Bank
Ten pocit prázdného hnízda : Světová banka
The Economist, September 8th 2007, Vol. 384, No. 8545, p. 57-58
Světová banka prochází krizí identity. Když byla založena, byla pro mnoho chudých zemí skutečně jediným zdrojem kapitálu. Jen pomalu se přizpůsobuje světu, ve kterém je jedním hráčem z mnoha.

Angela Cheptea
Trade liberalization and institutional reforms
Liberalizace obchodu a institucionální reformy
The Economics of transition, 2007, Vol. 15, No. 2, p. 211-255
Příspěvek podrobně zkoumá liberalizaci obchodu mezi zeměmi střední a východní Evropy a Evropskou unií, stejně jako institucionální reformy na podporu integrace těchto zemí do EU. Předkládá modelové zpracování determinant růstu vzájemné obchodní výměny, podílu jednotlivých faktorů na celkových nákladech přeshraničního pohybu zboží a služeb, zkoumá vztah mezi úrovní obchodu a kvalitou domácích i zahraničních institucí aj. - Pozn.

Roman Kališ
Vývoj mezinárodního investování a právní úpravy mezinárodní ochrany investic
Právní fórum, 2007, roč. 4, č. 6, s. 200-206
Historie vývoje mezinárodního investování, systém ochrany mezinárodních investic (mezinárodní smlouvy, dvoustranné investiční smlouvy). Podrobněji o Washingtonské úmluvě ICSID a o Mnohostranné dohodě o investicích (MAI).

Ivana Šikulová
Zhodnotenie vývoja vzťahov slovenskej ekonomiky so zahraničím v roku 2006
Ekonomický časopis, 2007, roč. 55, č. 6, s. 570-581
Analýza vývoje hlavních položek platební bilance Slovenska v roce 2006, otázky zahraničního obchodu, vývoj kapitálového a finančního účtu s důrazem na PZI. Výhled pro rok 2007.

Podnik a podnikání

Jana P. Fidrmuc
Channels of restructuring in privatized Czech companies
Cesty restrukturalizace v privatizovaných českých podnicích
The Economics of transition, 2007, Vol. 15, No. 2, p. 309-339
Příspěvek analyzuje dopady různých způsobů restrukturalizace podniků v zemích střední a východní Evropy na růst produktivity práce. Využívá k tomu panel dat ze 737 podniků v České republice privatizovaných kuponovou metodou v počátečním období privatizace (1993-1998). Stručně shrnuje postup privatizace v ČR a zjišťuje, které metody restrukturalizace vedly k dosažení vyšší výkonnosti podniků. - Pozn.

Zdeněk Kunc, Josef Vlášek
Finanční ukazatele stavebních podniků v letech 1993-2004
Statistika, 2007, roč. 44, č. 4, s. 292-305
V úvodu k vazbě vývoje stavebnictví na celkový vývoj české ekonomiky v letech 1993-2004. Následuje komentář k výsledkům stavebních podniků v uvedeném období (trendy ve struktuře majetku a kapitálu, tvorba zisku, struktura nákladů a výnosů, poměrové finanční ukazatele).

Jana P. Fidrmuc, Jan Fidrmuc
Fire the manager to improve performance? : managerial turnover and incentives after privatization in the Czech Republic
Propustit manažera kvůli zlepšení výkonu podniku? : výměna vedení a pobídky po privatizaci v České republice
The Economics of transition, 2007, Vol. 15, No. 3, p. 505-533
Příspěvek analyzuje efekty, které má privatizace na pobídky pro management a na výměnu řídících pracovníků firem v období transformačního procesu. Empirické důkazy čerpá z databáze 917 českých podniků (mimo finanční sektor) během šestiletého období privatizace v ČR v letech 1993-1998. - Pozn.

Igor Filatotchev, Natalia Isachenkova, Tomasz Mickiewicz
Ownership structure and investment finance in transition economies : a survey of evidence from large firms in Hungary and Poland
Vlastnická struktura a financování investic v transformačních ekonomikách : přehled empirických důkazů z velkých firem v Maďarsku a Polsku
The Economics of transition, 2007, Vol. 15, No. 3, p. 433-460
Příspěvek zkoumá vazby mezi strukturou vlastníků podniků a možností přístupu k úvěrům v transformačních ekonomikách bez plně vyvinutých finančních systémů. Popisuje dosavadní teoretické práce na toto téma, včetně seznámení s použitou metodologií praktického ověření zvolených hypotéz. Empirická analýza vychází ze souboru dat 157 velkých soukromých maďarských a polských společností z roku 2001. - Pozn.

Bernd Görzig, Martin Gornig, Axel Werwatz
Produktdiversifizierung: Konvergenz zwischen ost- und westdeutschen Unternehmen : eine Dekomposition mit Mikrodaten der amtlichen Statistik
Product diversification: have East-German enterprises caught-up with the West? : a comparative analysis using register-based micro data
Diverzifikace výrobků: konvergence mezi východoněmeckými a západoněmeckými podniky : komparativní analýza pomocí mikrodat úřední statistiky
Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik, April 2007, Bd. 227, Heft 2, S. 168-186
Příspěvek se zaměřuje na transformační proces a strukturální přizpůsobení východoněmeckých podniků v letech 1995-2001. Zkoumá změny v rozmanitosti vyráběné produkce a porovnává pestrost výrobních programů východoněmeckých a západoněmeckých podniků. Z toho odvozuje i odhad dosaženého stupně specializace, příp. diverzifikace produktů v rámci transformačního procesu v nových spolkových zemích. - Pozn.

Magdaléna Freňáková
Trh rizikového kapitálu a podpora rizikového kapitálu v Slovenskej republike
Ekonomické rozhľady, 2007, roč. 36, č. 3, s. 416-426
Příspěvek analyzuje příčiny selhání trhu rizikového kapitálu na Slovensku při financování počátečních vývojových fází podniku. Ukazuje překážky rozvoje trhů rizikového kapitálu na evropské úrovni (EU) a navrhuje některé formy podpory rozvoje těchto trhů v podmínkách Slovenské republiky. - Pozn.

Francesco Guerrera
US companies choose: national multinational or "a-national"
Americké podniky se rozhodují: budou národní nadnárodní společností nebo "bez státní příslušnosti"?
Financial Times, 16.8.2007, No. 36462, p. 7
S tím, jak americkou ekonomiku negativně ovlivňují pokles bytového trhu, problémy s úvěrováním a vyšší ceny pohonných hmot, začíná se projevovat rozdíl mezi společnostmi s rozsáhlými zahraničními operacemi a podniky, které se zaměřují jen na domácí trh. Tento trend potvrzují výsledky za 2. čtvrtletí. Otázkou je, zda jde o cyklický vývoj nebo předzvěst transformace amerických podniků. Další otázkou je, zda význam zahraničních trhů nezničí starý model americké nadnárodní společnosti.

Luděk Pelcl
Změny právní formy, účetní a daňové souvislosti
Právní rádce, 2007, roč. 15, č. 7, střed. příl. (18 s.)
Cílem tohoto materiálu je přiblížit právně, účetně i daňově velmi složitou problematiku přeměn obchodních společností, a to zejména se zaměřením na přeměnu společnosti s využitím změny právní formy. Doplněno příklady. Zpracováno podle právního stavu ke dni 26. ledna 2007. - Praktická příručka.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Bundeskindergeldgesetz (BKGG) : vom 17. Juli 2007
Spolkový zákon o přídavcích na děti : ze 17. července 2007
Bundesgesetzblatt. Teil I, 25. Juli 2007, Jg. 2007, Nr. 33, S. 1450-1456
Znění novely spolkového zákona o přídavcích na děti v Německu platné od 1.1.2007. Definuje například oprávněné osoby pro pobírání dávek, počátek a konec nároku, výši přídavku, postup při podání žádosti aj.

Jan Sábel, Petr Kolev
Důchodová reforma: horníci fyzicky nevydrží pracovat do 65 let věku
Sondy, 2007, roč. 17, č. 34, s. 5
Poškození horníků českou důchodovou reformou, v tabulce věk odchodu do důchodu ve vybraných evropských zemích vč. průměrného výdělku a průměrného důchodu.

Zdeňka Gregorová, Milan Gavlas
K některým otázkám rovného postavení mužů a žen v současném českém důchodovém pojištění
Právní rozhledy, 2007, roč. 15, č. 15, s. 548-551
Zásada rovného postavení mužů a žen v sociálním zabezpečení EU. Zásada rovného postavení mužů a žen v důchodovém pojištění ČR. Podrobněji o legislativním pohybu v této oblasti v souvislosti se vstupem ČR do EU, dále o některých konkrétních nerovnostech (např. rozdílné stanovení důchodového věku pro muže a ženy, diference důchodového věku žen podle počtu vychovaných dětí aj.).

Jana Čechová, Vladimír Přikryl
K novému zákonu o pojišťovnictví
Pojistné rozpravy, 2007, č. 20, s. 54-67
Zhodnocení platného právního stavu, příprava nového zákona o pojišťovnictví jako reakce na nedostatky stávajícího zákona i na nutnost implementace směrnic ES. Podrobněji k jednotlivých částem návrhu zákona.

Ján Záborský
Prázdne reči, reálne peniaze
Trend, 2007, č. 33, s. 68-69
K připravované novele zákona o starobním důchodovém spoření v SR; druhý důchodový pilíř, problematika možnosti výstupu klientů z DSS (Dôchodové správcovské spoločnosti).

Bertrand Labilloy; [přel. a komentoval] Josef Čížek
Regulace pojišťovnictví v Evropské unii. [1. část]
Pojistné rozpravy, 2007, č. 20, s. 6-38
Pohled na vývoj evropského pojistného trhu, na uplatněné způsoby regulace a na jejich dopad jak na trh samotný, tak i na spotřebitele. V této části k otázkám otevření hranic a k harmonizaci vnitrostátních právních předpisů, k fungování jednotného pojistného trhu a k problematice integrace pojistných trhů členských států EU. - Překlad z publikace European insurance regulation: new opportunities for insurers and consumers, vydané Comité Européen des Assurances - CEA.

Gerhard Bläske
Richtige Verteilung
Správné rozvržení
WirtschaftsWoche, 2007, Nr. 27, S. 22-25
Sociální politika na podporu rodiny ve Francii; zaměstnanost žen, daňové zvýhodnění pracujících matek, daňové úlevy pro rodiny (při 3 dětech už téměř neplatí daň z příjmu).

Petr Gola
Sociální síť je nejštědřejší ve Švédsku
Právo pro podnikání a zaměstnání, 2007, roč. 16, č. 7-8, s. 31-32
Porovnání sociálních systémů dvou vyspělých západoevropských ekonomik - Švédska a Irska. Podrobněji o jednotlivých státních dávkách sociálního charakteru. Největší rozdíly.

Tomáš Roubal, Kateřina Jelínková, Petr Bohumský
Srovnání zdravotnických systémů. 1. část
Pojistné rozpravy, 2007, č. 20, s. 39-53
Porovnání zdravotnických systémů v evropských vyspělých zemích. Úvod - nároky pojištěnců veřejného zdravotního pojištění v EU, typy soukromého zdravotního pojištění, doplňkové zdravotní pojištění, regulační rámec soukromého zdravotního pojištění, soukromé výdaje na zdravotnictví. Tato část je věnována situaci ve Francii, Německu a Irsku (veřejný systém, základní rozsah péče, soukromé pojištění, pojistné podmínky).

Václav Křivohlávek
Stát a jeho úloha v pojišťovnictví
Pojistný obzor, 2007, roč. 84, č. 9, s. 12-14
K otázce, proč stát má a měl zájem na existenci a činnosti pojišťoven, jako subjektů finančního trhu, provozujících soukromé pojištění. Dále o tom, jakým způsobem může stát zasahovat (resp. zasahuje) do aktivit pojišťoven, které jsou obchodními společnostmi. Také o reakci pojistného trhu ČR na zásahy státu vyvolané harmonizací práva s právem ES a o vlivu regulace aktivit soukromých společností na jejich rozvoj. - Referát z mezinárodní konference Aktuální vývoj finančních trhů, jejich regulace a dozor, která se konala v červnu 2007 v Praze.

Jiří Hlaváček
Systém pojištění vkladů v České republice: historie, současný stav a porovnání s Evropskou unií
Politická ekonomie, 2007, roč. 55, č. 4, s. 458-472
Legislativní úprava pojištění vkladů v ČR, retroaktivní odškodňování klientů zaniklých bank, vývoj systému zákonného pojištění v ČR v letech 1994-2006, porovnání s EU, efektivní míra "zdanění" povinným příspěvkem do Fondu pojištění vkladů, závěry a doporučení.

Lenka Soukupová
Systémy sociálního zabezpečení v EU - Belgie
Národní pojištění, 2007, roč. 38, č. 7, s. 11-14
Systém sociálního zabezpečení a systém sociálních služeb v Belgii. Financování sociálního zabezpečení a jeho organizace. Důchodové, zdravotní, nemocenské a úrazové pojištění, rodinné dávky, dávky v nezaměstnanosti, příspěvek na dovolenou.

Anna Majtánová, Peter Marko
Teroristické riziká a opatrenia štátu pri ich krytí. (1. část)
Pojistný obzor, 2007, roč. 84, č. 8, s. 6-8
K úloze vlád a k jejich zásahům v oblasti pojistného krytí teroristických rizik. Prevence a opatření na zmírnění škod, nejdůležitější otázka - kdo má nahradit škody způsobené terorismem, formy vládních zásahů na trhu pojištění teroristických rizik (jejich výhody a nevýhody).

Anna Majtánová, Peter Marko
Teroristické riziká a opatrenia štátu pri ich krytí. (2. část)
Pojistný obzor, 2007, roč. 84, č. 9, s. 15
K úloze vlád a k jejich zásahům v oblasti pojistného krytí teroristických rizik. V této části příspěvku především o nutnosti opatření k předcházení škodám a také o zefektivnění výměny informací na pojistném trhu.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Vladimíra Šilhánková
Jak připravit koncepci bytové politiky pro středně velké a malé město
Moderní obec, 2007, roč. 13, č. 9, s. 24-25
Komunální bytové koncepce v ČR. Specifika koncepčních dokumentů; analýza v oblasti bydlení, tvorba strategie bydlení. Případové studie.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Liane Borghardt, Rolf Ackermann, Jochen Mai
Bitte zahlen! : Gehaltsreport. [1.]
Platit, prosím! : zpráva o platech. [1.]
WirtschaftsWoche, 2007, Nr. 32, S. 84-89
Vývoj a trend platů pro odborníky a vedoucí pracovníky v Německu (podle odvětví, rozsahu možného navýšení). - K tématu peněžních a nepeněžních platových složek příspěvek na s. 90, 92.

Liane Borghardt
Generation Gold : Gehaltsreport. 2.
Generace v ceně zlata : zpráva o platech. 2.
WirtschaftsWoche, 2007, Nr. 33, S. 102-106
Platy specialistů a vedoucích pracovníků v Německu; přehled nejlépe placených pracovních pozic v oblasti advokacie, investičního bankovnictví, podnikového poradenství, auditu atd.

Jean-Paul Renne
Distinguishing cyclical from structural components in French unemployment
Rozlišování mezi cyklickými a strukturálními komponentami nezaměstnanosti ve Francii
Trésor-economics, March 2007, No. 10, p. 1-8
Příspěvek zkoumá, zda pokles nezaměstnanosti ve Francii ke konci roku 2006 je výsledkem příznivé konjunkturální situace nebo zda odráží pozitivní strukturální změny na trhu práce. Za tím účelem rozlišuje mezi cyklickými a strukturálními komponentami aktuální míry nezaměstnanosti a modelově zkoumá jejich vzájemný vztah. - Pozn.

Lea Krčmáriková, Ján Záborský
Komu (ne)pomôže vyššia minimálna mzda : handrkovanie sa skončilo
Trend, 2007, č. 34, s. 22-25
Nový model výpočtu minimální mzdy v SR; výhody a nevýhody automatického zvyšování nejnižších platů. Provázanost institutu minimální mzdy s dalšími předpisy. Minimální mzda jako prostředek

motivace hledat zaměstnání pro nezaměstnané či příjemce sociálních dávek; zmíněn princip odvodového bonusu R. Sulíka.

Bernd Fitzenberger, Alfred Garloff
Labor market transitions and the wage structure in Germany
Změny na trhu práce a struktura mezd v Německu
Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik, April 2007, Bd. 227, Heft 2, S. 115-152
Příspěvek představuje empirickou analýzu dynamiky trhu práce a struktury mezd v Německu v letech 1975-2001. Zkoumá například změny zaměstnanosti a výše mezd související s vývojem konjunktury, s individuálními charakteristikami sledovaných skupin, s přechodem na jiné pracoviště, s mobilitou pracovních sil aj. - Pozn.

Donata Riedel
Pflegeurlaub stößt auf Kritik der Union
Pečovatelská dovolená naráží na kritiku unie CDU/CSU
Handelsblatt, 31.8./1./2.9.2007, Nr. 168, S. 4
Reakce na návrh německé ministryně zdravotnictví zavést až 10denní placenou pečovatelskou dovolenou (a příp. až půlroční neplacenou pečovatelskou dovolenou) pro zaměstnance, kteří se o rodinné příslušníky starají v době nemoci.

Pavel Nesnídal
Pracovní smlouvy v Německu
Právo pro podnikání a zaměstnání, 2007, roč. 16, č. 7-8, s. 33-34
Legislativní úprava (občanský zákoník), obsahové minimum pracovní smlouvy, kdo může být zaměstnavatelem, pojetí pojmu zaměstnanec, trvání pracovního poměru, výpovědní lhůta, výše odměny za vykonanou práci atd.

Kathrin Göggel, Johannes Gräb, Friedhelm Pfeiffer
Selbständigkeit in Europa 1991-2003: Empirische Evidenz mit Länderdaten
Self-employment in 15 European countries 1991-2003
Samostatně výdělečně činné osoby v Evropě 1991-2003: empirická data z 15 evropských zemí
Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik, April 2007, Bd. 227, Heft 2, S. 153-167
Autoři analyzují ekonomické příčiny poklesu počtu samostatně výdělečně činných osob v patnácti členských zemích EU. Vycházejí přitom z panelu dat Eurostatu pro období 1991-2003. Představují nejprve vybrané hypotézy týkající se této problematiky a popisují použitý panel dat, který ekonometrickými metodami zpracovávají a vyhodnocují ty makroekonomické faktory, jež nejvíce ovlivnily zaznamenaný vývoj. Jako významná souvislost se ukazuje vývoj nezaměstnanosti. - Pozn.

Julie Argouarc´h, Jean-Marie Fournier
UK labour market performance
Trh práce ve Velké Británii
Trésor-economics, January 2007, No. 8, p. 1-8
Příspěvek upozorňuje na výrazný pokles nezaměstnanosti ve Velké Británii (v roce 2005 nejnižší nezaměstnanost za posledních 35 let). Zkoumá příčiny tohoto vývoje (kombinaci strukturálních reforem a specifických faktorů ovlivňujících vývoj britské ekonomiky od roku 1990). - Pozn.

Jaroslav Škubal
Vylepšený kodex u sousedů
Ekonom, 2007, roč. 51, č. 35, s. 54-55
K některým zajímavým ustanovením a ke změnám, které přinesla novela slovenského zákoníku práce. Podrobněji např. k problematice uzavírání pracovního poměru na dobu určitou, k ukončení pracovního poměru na částečný úvazek, k dočasnému přidělování zaměstnanců, k okamžitému skončení pracovního poměru, k otázce odstupného apod.

Eva Rievajová, Július Alexy
Zamestnanosť, sociálny pilier Lisabonskej stratégie a konkurenčná schopnosť ekonomík
Ekonomické rozhľady, 2007, roč. 36, č. 3, s. 338-352
Příspěvek se zabývá problematikou zaměstnanosti v zemích EU a různými přístupy zvládání této problematiky, zejména v souvislosti s doporučeními Evropské strategie zaměstnanosti, dohodnuté v Lisabonu v roce 2000 a ve Stockholmu v roce 2001. Ukazuje též pozici Slovenska při plnění záměrů a cílů obnovené Lisabonské strategie a zvažuje možné cesty růstu konkurenceschopnosti Slovenska. - Pozn.

Bořivoj Šubrt
Zaměstnanecké výhody z pracovněprávního pohledu
Práce a mzda, 2007, roč. 55, č. 8, s. 6-23
Podrobně o zaměstnaneckých výhodách (benefitech), jejichž poskytování umožňuje nový zákoník práce. Objasnění pojmu benefity, dále k využití smluvní volnosti, k právním aspektům systému "kafeteria", k otázce nemzdových peněžních benefitů, k závodnímu stravování apod.

Thomas Frank
Zeitwertkonten und ihre Bedeutung für andere Rechtsgebiete : - Wertguthaben und Sozialleistungen, in der Scheidung oder im Pfändungsfall -
Konta časové hodnoty a jejich význam pro jiné právní oblasti : - hodnotové aktivum a sociální plnění, při rozvodu či v případě exekuce -
Der Betrieb, 2007, Jg. 60, Heft 30, S. 1640-1644
Konto časové hodnoty v Německu (spoření části mzdy nebo části odpracované doby za účelem dočasného a placeného "uvolnění" ze zaměstnání); vliv časových kont na plnění dle sociálního práva (nemocenská po 6 týdnech nemoci, podpora v nezaměstnanosti I a II, rodičovský příspěvek), časové konto v případě rozvodu (majetkové vyrovnání, alimentační povinnost), konto časové hodnoty zaměstnance z pohledu věřitele. - Pozn.

Právo

Ilona Schelleová
Evropské insolvenční právo
Obchodní právo, 2007, roč. 16, č. 6, s. 8-17
Historie evropské právní úpravy insolvence, současná obecná evropská úprava insolvence, k nařízení ES č. 1346/2000 o insolvenčním řízení a k jeho vlivu na právní systémy členských států EU, porovnání efektivnosti a kvality insolvenčních předpisů vybraných členských zemí EU, předpokládaný budoucí vývoj právní úpravy insolvence.

Radka Zahradníková
Institucionální rozhodčí řízení. 6. část, The Permanent Court of Arbitration at the Hague (PCA)
Obchodní právo, 2007, roč. 16, č. 6, s. 18-23
Tato část příspěvku je věnována činnosti Stálého rozhodčího soudu v Haagu (PCA). Organizace PCA, rozhodčí řízení a zvláštnosti UNCITRAL rozhodčího řádu, jmenování rozhodců, doporučené znění rozhodčích doložek, možnosti doplnění vzorových doložek. - Pozn.

Petr Čech
K výhradě (a nabytí) vlastnictví v obchodním právu
Právní rádce, 2007, roč. 15, č. 8, s. 4-15
Výhrada vlastnictví jako nástroj, který zvyšuje motivaci dlužníka zaplatit a posiluje právní postavení věřitele ve vztahu k předmětu převodu. Objasnění pojmu výhrada vlastnictví, platná právní úprava výhrady vlastnictví, věcná působnost právní úpravy výhrady vlastnictví, okamžik sjednání výhrady vlastnictví, meze účinků výhrady vlastnictví, rozšířená a prodloužená výhrada vlastnictví, konkurzní souvislost. - Pozn.

Dana Ondrejová
Mezinárodní soutěžní právo a mezinárodní soutěžní orgán : blízká realita nebo jen nenaplnitelná snaha o realizaci?
Právní fórum, 2007, roč. 4, č. 7, s. 262-268
O internacionalizaci soutěžního práva jako o východisku z rozličnosti soutěžních systémů. Podrobněji k různým koncepcím internacionalizace soutěžního práva, k potřebě mezinárodní interakce, k situaci v RZ, k myšlence mezinárodního soutěžního kodexu apod.

Lea Krčmáriková
Ochrana ad absurdum
Trend, 2007, č. 35, s. 14
Problematický výklad slovenského zákona na ochranu osobních údajů; informační absence u rodného čísla.

Stanislav Stuna, Jiří Švestka
Proč a kdy je stát právnickou osobou, jakož i o právnické osobě vůbec
Právní rozhledy, 2007, roč. 15, č. 14, s. 499-507
Tato stať je příspěvkem do diskuse, která se rozvinula v souvislosti s přijetím zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a o jejím vystupování v právních vztazích, a byla oživena při přípravě návrhu nového občanského zákoníku. Konkrétně reaguje na názory Karla Berana v článku "Proč není stát právnickou osobou?" (Právní rozhledy, 2007, č. 7), které se týkají přetrvávání existence tzv. příspěvkových organizací jako státních právnických osob de lege lata, tj. takového typu právnických osob, které nemají vlastní majetek, nýbrž majetek pro stát pouze "spravují". Podrobněji k terminologickým otázkám, ke složité problematice státních příspěvkových organizací a k veřejnoprávní a soukromoprávní regulaci tržní ekonomiky.

Thomas Sigmund
Weg aus der Schuldenfalle wird leichter
Zjednoduší se cesta z dluhové pasti
Handelsblatt, 23.8.2007, Nr. 162, S. 3
Konkurzní právo v Německu; prudký nárůst osobních bankrotů vede ke zjednodušení osobního insolvenčního řízení, které bude znamenat administrativní úlevu pro dlužníky a úsporu nákladů pro německé země, přičemž reforma nepřináší výhody věřitelům. Porovnání řízení dle práva z roku 1999 a nové úpravy, postup při oddlužení dlužníka a jeho podíl na nákladech.

Statistika. Demografie. Sociologie

Albrecht Krockow
Vereinfachung der Intrahandelsstatistik
Zjednodušení statistik obchodu na vnitřním trhu EU
Wirtschaft und Statistik, 2007, Nr. 7, S. 670-678
V rámci snah o snižování administrativní zátěže firem v EU, související se statistickými hlášeními o obchodní výměně v rámci vnitřního trhu EU, příspěvek představuje a hodnotí některé vhodné varianty. Zaměřuje se na dva hlavní přístupy: na zvýšení hranice ročních vývozů či dovozů (současná hranice činí 300 000 eur) a na tzv. jednosměrné šetření, kdy pro statistické účely se hlásí jen dodávky jedním směrem, druhý směr se zjišťuje zrcadlově z výsledků partnerských zemí EU. - Pozn.

Účetnictví

Jiří Strouhal
Aplikace mezinárodního standardu účetního výkaznictví IAS 2 pro oblast vykazování zásob
Účetnictví, daně a právo v praxi fyzických a právnických osob, 2007, č. 17, s. 1-15
Cíle IAS 2 - Zásoby a jeho aplikace. Definice zásob, oceňování, identifikace pořizovacích nákladů, náklady na nákup, náklady na přeměnu zásob, ostatní pořizovací náklady, techniky ocenění pořizovacích nákladů, nákladové vzorce, uznání nákladů apod. Doplněno několika příklady.

A book-keeping error
Účetní chyba
The Economist, September 1st 2007, Vol. 384, No. 8544, p. 64
Již dlouho se diskutuje o otázce, nakolik by se mělo účtování na principu "fair value" prosadit i v bankovnictví. Orgány, které stanovují standardy, mají za to, že čím přesnější zjištění hodnoty, tím lépe. Regulátoři se zase obávají, že účtování podle tržní hodnoty by mohlo zvýšit výkyvy v bankovních výdělcích a kapitálu a ohrozit tak finanční stabilitu. Nová studie k problematice (viz) podporuje spíš stanovisko druhé skupiny.

Jennifer Hughes, Robert Bruce
International accountancy
Mezinárodní účetnictví
Financial Times, 10.9.2007, No. 36483, sep. sect. (2 p.)
Dva roky od zavedení mezinárodních účetních standardů finančního výkaznictví (IFRS): dopad nových standardů v evropských zemích; příslib dalších zemí zavést IFRS; vliv IFRS na menší podniky.

Jiří Zouhar, Petr Kříž
Kdo s koho? IFRS versus US GAAP?
Ekonom, 2007, roč. 51, č. 36, s. 62-63
K problematice konvergence Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS) se standardy americkými (US GAAP), k možné podobě globálních účetních pravidel a také k situaci v českém účetnictví.

Paul J. Davies, Jennifer Hughes and Gillian Tett
So what is it worth? : financiers and accountants wrangle over credit pricing
Tak jakou to má hodnotu? : finančníci a účetní se hádají o oceňování úvěrů
Financial Times, 13.9.2007, No. 36486, p. 9
Na Wall Street a v londýnské City probíhá bitva o to, jak oceňovat dluhové nástroje. Jedním z největších problémů pro trhy je nejistota, jak velké by mohly být ztráty u mnoha finančních nástrojů. Jde o to, že neexistuje jednotné nesporné měřítko, ani účtování podle principu "fair value" není bez problémů.

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále
(výběr z obsahu)

č. 9/2007
Pohledávky v účetnictví. Započtení pohledávek. Zásoby - účtová třída 1. Pokladna podnikatele. Převzetí leasingu. IFRS 8 - Provozní segmenty.

č. 10/2007
Zápočet faktur - zánik závazku. Technické zhodnocení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku. Otázky z praxe k automobilu v podnikání.

Účetní TIP

č. 19/2007
Informace o uplatňování zákona o DPH při poskytnutí služby komisionáře v tuzemsku na základě komisionářské smlouvy. Postřehy z účetní a daňové praxe - Daňové aspekty likvidace neprodejných zásob. Daňově uznatelné výdaje na práva zaměstnanců. K daňovému odpisu neuhrazených pohledávek. K problematice daňových rájů. Daňové povinnosti při provádění úhrad zahraničním subjektům. Bezúplatné dodání zboží a DPH. Zkušenosti z kontrol (fiktivní faktury, omylem účtované výdaje).

č. 20/2007
ČNB opět zvýšila své úrokové sazby o 0,25 %. Zvláštní sazba srážkové daně v roce 2008 a 2009. Postřehy z daňové a účetní praxe - Dokladové inventury a zjišťování skutečného stavu majetku a závazků. Daňová doporučení pro účetní - Zálohy na daň. Kolektivní smlouva a práce přes čas. Storno daňového dokladu. Zkušenosti z kontrol - Nedodržování úschovy účetních záznamů.

Veřejná správa

M.V. Gračeva
Vnutrennij kontrol' i audit v sektore gosudarstvennogo upravlenija: opyt razvitych stran
Vnitřní kontrola a audit v sektoru státní správy: zkušenosti vyspělých zemí
Finansy, 2007, No. 3, s. 63-66
Popis vývoje systému vnitřní kontroly a auditu jako povinného atributu orgánů státní správy v USA; stručná zmínka i o jiných zemích (Velká Británie, Evropská unie).

Martin Rojko
Z upratovania zostáva len spočítanie zbytočných budov
Trend, 2007, č. 32, s. 64-65
K plánu slovenské vlády optimalizovat počet a využití státních pozemků a nemovitostí. Zřízení Agentury majetkových služeb (rozpočtová organizace ministerstva financí); centrální evidence nemovitostí, zabezpečení prodejů, koupě a pronájmů.

Veřejné finance. Rozpočet

Walpurga Köhler-Töglhofer, Martin Zagler
The composition of the government budget and the dynamics of public debt
Složení státního rozpočtu a dynamika veřejného dluhu
FinanzArchiv, June 2007, Vol. 63, No. 2, p. 244-263
Příspěvek modelovým způsobem zkoumá dynamiku veřejného dluhu se zaměřením na význam struktury rozpočtu, případně na dopady změn této struktury ve sledovaném kontextu. Kromě toho nabízí i metodologická zlepšení pro toto zkoumání. Pro modelové zpracování jsou použita data ze tří zemí EU, která překročila hranici rozpočtového deficitu podle Maastrichtské smlouvy. - Pozn.

Kangoh Lee
Does mobility undermine income redistribution? A political-support approach to redistribution in a federation
Podkopává mobilita přerozdělování důchodů? Model politické podpory přerozdělování ve federaci
FinanzArchiv, June 2007, Vol. 63, No. 2, p. 186-210
Autor se zabývá politickými aspekty redistribuce příjmů ve federálním systému. Modelovým způsobem analyzuje situaci, kdy chudí příjemci sociálních dávek a bohatí plátci daní migrují mezi

jurisdikcemi ve federálních systémech, ve kterých jsou různé daňové sazby, a zjišťuje, jak migrace obou skupin ovlivňuje sledovanou redistribuci. - Pozn.

Entwurf des Bundeshaushalts 2008 - Finanzplan des Bundes 2007 bis 2011
Návrh spolkového rozpočtového plánu na rok 2008 - finanční plán spolkového státu 2007 až 2011
Monatsbericht des BMF, Juli 2007, Nr. 7, S. 35-49
Příspěvek seznamuje s návrhem spolkového rozpočtu Německa pro rok 2008 a s finančním plánem spolkového státu na léta 2007 až 2011. Vychází z prognózy hospodářského vývoje v uvedeném období a z programu orientovaného na podporu konsolidace rozpočtů a hospodářského růstu, včetně prioritních oblastí podpory.

by Masato Miyazaki
Framework for fiscal consolidation: successes and failures in Japan
Rámec fiskální konsolidace: úspěchy a neúspěchy v Japonsku
OECD journal on budgeting, 2006, Vol. 6, No. 4, p. 123-148
Článek podává přehled o některých událostech ve vývoji japonského systému veřejných financí v letech 1947-2004 a analyzuje úspěšnou snahu o fiskální konsolidaci v 80. letech i neúspěšný pokus v 90. letech. - Pozn.

by Richard Allen and Dimitar Radev
Managing and controlling extrabudgetary funds
Řízení a kontrola mimorozpočtových fondů
OECD journal on budgeting, 2006, Vol. 6, No. 4, p. 7-36
Článek je zaměřen na otázky týkající se zřizování a finančního řízení mimorozpočtových fondů (MRF), velké skupiny vládních subjektů a účtů. Popisuje typologii MRF a tvrdí, že často vznikají v důsledku selhání rozpočtového systému. Autoři doporučují, aby data o MRF byla konsolidována v rámci sjednoceného systému fiskálního výkaznictví, a navrhují analytický rámec, podle kterého by vlády mohly vyhodnocovat efektivnost a užitečnost svých MRF. - Pozn.

S.Je. Prokof'jev
Organizacija kassovogo obsluživanija ispolnenija federal'nogo bjudžeta Kanady
Organizace pokladního plnění federálního rozpočtu Kanady
Finansy, 2007, No. 6, s. 68-70
Nejdůležitější prvky rozpočtové soustavy Kanady; subjekty pokladní obsluhy plnění rozpočtu; funkce Rady státní pokladny. Hlavní služby řízení příjmů Kanady a centrální banky.

by Frans K.M. van Nispen and Johan J.A. Posseth
Performance budgeting in the Netherlands: beyond arithmetic
Výkonové rozpočtování v Nizozemsku: nad rámec aritmetiky
OECD journal on budgeting, 2006, Vol. 6, No. 4, p. 37-62
Výkonové rozpočtování se jeví jako slibný nástroj zlepšování řízení a odpovědného hospodaření s veřejnými financemi. Jeho uplatňování však vede k řadě problémů. Článek stručně informuje o mezinárodních zkušenostech s výkonovým rozpočtováním a popisuje jeho uplatnění v Nizozemsku od počátku 90. let, včetně případové studie Programu bezpečí. Zabývá se otázkou transparentnosti a kvality informací o výkonech. Výkonové rozpočtování je krokem vpřed, ale bylo by vhodné kriticky přehodnotit jeho rozsah a podobu. - Pozn.

by Jorge C. Cunha and Cláudia R. Braz
Public expenditure and fiscal consolidation in Portugal
Veřejné výdaje a fiskální konsolidace v Portugalsku
OECD journal on budgeting, 2006, Vol. 6, No. 4, p. 103-121
V článku je analyzován vývoj portugalských veřejných výdajů v letech 1990-2004 a hodnotí se současná situace a perspektivy dalšího vývoje v případě nepřijetí nápravných opatření a strukturálních reforem. - Pozn.

Frédérique Cerisier
Public finances in the euro zone: a try but not yet a conversion
Veřejné finance v eurozóně: zatím stále jen snaha, nikoli zvrat
Conjoncture, July 2007, No. 7, p. 2-13
Příspěvek rozebírá a hodnotí vývoj veřejných financí v eurozóně jako celku i ve vybraných zemích eurozóny (Německo, Francie, Itálie) v roce 2006. Upozorňuje na nedostatečné využití příznivé konjunkturální situace ke konsolidaci rozpočtové situace, i když celkově došlo ve sledovaném roce v eurozóně ke zřetelnému zlepšení veřejných financí. - Pozn.

by Pietro Toigo and Robert Woods
Public investment in the United Kingdom
Veřejné investice ve Velké Británii
OECD journal on budgeting, 2006, Vol. 6, No. 4, p. 63-102
Nový rámec fiskální a výdajové politiky, přijatý ve Velké Británii v r. 1997, obsahoval jasná fiskální pravidla a reformovaný systém rozpočtové kontroly a oceňování kapitálu. Díky těmto reformám bylo možné řešit otázku nedostatečných veřejných investic. Článek předkládá několik obecných úvah týkajících se politiky v oblasti veřejných investic, včetně zapojení soukromého sektoru, a popisuje cestu Británie ke zvýšení veřejných investic při zachování udržitelné fiskální pozice. - Pozn. -- Příl.

Clemens Bomsdorf
Ring im Ohr
Kroužek v uchu
WirtschaftsWoche, 2007, Nr. 30, S. 36, 38-39
Finanční politika Švédska, konsolidační kurs ministra financí Anderse Borga (plán snížení státního dluhu ze 46 procent v roce 2006 na 23 procent do roku 2010). Reforma trhu práce, snížení denní dávky u podpory v nezaměstnanosti.

Donata Riedel
Steinbrück prüft Subventionswirkung
Steinbrück prověří dopady subvencí
Handelsblatt, 15.8.2007, Nr. 156, S. 4
Zkoumání výsledného efektu subvencí resp. daňových úlev v Německu. - Překlad viz Informace odborné knihovny MF č. 12/2007.

Sven Afhüppe
Steinbrück reformiert Budgetkontrolle
Steinbrück reformuje kontrolu rozpočtu
Handelsblatt, 3.9.2007, Nr. 169, S. 3
Státní a veřejné finance v Německu; k plánu reformy "Finanční plánovací rady", která má na starosti koordinaci finančního plánování na úrovni státu, zemí a obcí. Snahy o vymezení pro nové zadlužování (nastavení dluhové brzdy), systém včasného varování.

Die Steuereinnahmen von Bund, Ländern und Gemeinden im Haushaltsjahr 2006
Daňové příjmy spolkového státu, spolkových zemí a obcí v rozpočtovém roce 2006
Monatsbericht des BMF, Juli 2007, Nr. 7, S. 51-61
Příspěvek podává přehled vývoje daňových příjmů v Německu v rozdělení na spolkový stát, spolkové země a obce v rozpočtovém roce 2006. Kromě celkových údajů uvádí i analýzu vývoje příjmů u jednotlivých druhů daní a porovnání daňových odhadů se skutečnými příjmy.

Zemědělství

P. Bielik, P. Juríček, D. Kunová
The comparison of agricultural support policies in the OECD and the EU countries from the perspective of economic globalization processes
Srovnání politiky podpor zemí OECD a EU v procesu ekonomické globalizace
Agricultural economics, 2007, Vol. 53, No. 8, p. 339-348
Příspěvek analyzuje hodnocení podpor poskytovaných zemědělcům ze zemí OECD a jejich diferencovaný vývoj v jednotlivých zemích. Zkoumá rozdíly ve výši podpor mezi jednotlivými komoditami, které by mohly vést k deformacím, zabývá se též úrovní a skladbou podpory zemědělských služeb a celkovou výškou podpor. - Pozn.

J. Jánský, I. Živělová
Subsidies for the organic agriculture
Podpory v podmínkách ekologického zemědělství
Agricultural economics, 2007, Vol. 53, No. 9, p. 393-402
Příspěvek uvádí vybrané výsledky výzkumného záměru Česká ekonomika v procesech integrace a globalizace a vývoj agrárního sektoru a sektoru služeb v nových podmínkách evropského integrovaného trhu. Zaměřuje se zejména na vliv podpor na rozvoj ekologického zemědělství v ČR a ve vybraných zemích EU. Dokládá, že výše podpor v ČR do ekologického zemědělství soustavně stoupá, což se odráží i v rostoucím počtu ekologicky podnikajících zemědělských podniků. - Pozn.

Konrad Handschuch, Christian Ramthun, Silke Wettach
Warmer Regen
Vlahý déšť
WirtschaftsWoche, 2007, Nr. 31, S. 20-23, 25-27
Agrární politika EU. Boom zemědělské produkce v Německu, k problematice (přetrvávajících) subvencí EU směrovaných do zemědělských produktů v době prudce rostoucí globální poptávky a tedy i cen. Příklady cen obilovin, řepky; obilí jako energetická plodina.

Životní prostředí

Martin Seiwert
Endlich weg!
Konečně pryč!
WirtschaftsWoche, 2007, Nr. 34, S. 42-49
Odpadové hospodářství v Německu, avizo zjednodušení při třídění odpadu a zlevnění jeho likvidace. Nedostatky duálního systému. Praxe shromažďování a recyklace obalů, poplatky.

Steffi Augter
So viel kostet Sie Klimaschutz
Na tolik Vás přijde ochrana klimatu
WirtschaftsWoche, 2007, Nr. 32, S. 29
Předpokládaný odraz plánů německé vlády na úspory energie a ochranu životního prostředí ve finančních nákladech majitelů domů a nájemních bytů. - K tématu podrobněji příspěvek ve WirtschaftsWoche, 2007, Nr. 34, S. 20-25.

Ostatní

Christian Schlesiger
Kopf frei
Zbavit starostí
WirtschaftsWoche, 2007, Nr. 27, S. 106-109
Možnosti financování vysokoškolského studia v Německu (měsíční režie/rozpočet studenta); nabídka a přehled podmínek a příp. rizik studijních úvěrů.

Andreas Grosse Halbuer ... [et al.]
Der neue Klassenkampf
Nový třídní boj
WirtschaftsWoche, 2007, Nr. 32, S. 20-24, 26, 28
Boom soukromého školství v Německu ohrožuje rovnost šancí ve vzdělání. Odlišné koncepce státních a soukromých škol, poplatky, soukromé školy jako "úsporný model pro stát" (nižší kompenzace než u veřejných škol).

Benjamin Guédou
The patent system in Europe
Patentový systém v Evropě
Trésor-economics, January 2007, No. 9, p. 1-8
Příspěvek zkoumá příčiny rozdílů v počtu přihlášených patentů (jako ukazatele efektivnosti vědeckého výzkumu a vývoje) v Evropě a v USA a Japonsku. Upozorňuje na rozdíly ve výdajích na výzkum a vývoj ve sledovaných regionech, na odlišné patentové systémy, na nákladnost atd. - Pozn.

Jaroslav Coplák
Strategické plánovanie v podmienkach miest a obcí v kontexte systému územného plánovania
Ekonomické rozhľady, 2007, roč. 36, č. 3, s. 362-370
Příspěvek se zabývá aktuálními otázkami procesu zavádění strategického plánování na Slovensku. Vychází z porovnání s tradičním územním plánováním a představuje potenciál strategického plánování převádějícího prvky z komerčního systému do prostředí urbánního systému. Přitom zdůrazňuje komplementárnost obou systémů plánování a potřebu jejich interakce a koordinace.

ZKRÁCENÉ PŘEKLADY ODBORNÝCH ČLÁNKŮ

Das ökonomische Gewissen Deutschlands
Ekonomické svědomí Německa
Auszüge aus Presseartikeln, 1. August 2007, Nr. 32. S. 9-10.

Při volbě sídla centrální banky je třeba myslet i na to, aby působila ve správném duchu, neboť její první povinností je podpora hospodářské politiky spolkové vlády. Tato slova pocházejí z protokolu vládního zasedání za předsednictví Konráda Adenauera, a to z června roku 1956. Spolkový kancléř by býval rád přitáhl uzdu nové centrální bance a chtěl ji proto mít v Kolíně nad Rýnem – a tudíž v bezprostřední blízkosti sídla vlády v Bonnu. Kancléř se však tenkrát neprosadil. 1. srpna 1957 vstoupil v platnost zákon o Deutsche Bundesbank (DB) - Německé spolkové bance, který zakotvil nezávislost této instituce na příkazech vlády.

Instituce ve Frankfurtu nad Mohanem tímto získala postavení, které mívala v západní zóně již Banka německých zemí (die Bank deutscher Länder). Po dvou hyperinflacích byla ochota k oddělení peněžní a hospodářské politiky v Německu obzvlášť zřejmá. Spisovatel Stefan Zweig napsal, že německý národ nic tak negativně neovlivnilo a nepřipravilo na Hitlera, jako to dokázala inflace. Také vedoucí osobnost ordoliberálů, ekonom Walter Eucken, byl po zkušenostech dvacátých a třicátých let přesvědčen, že pouze ústavně zaručená nezávislost centrální banky, navenek představovaná věrohodnými osobnostmi, dokáže zabránit, aby „se stát nezapletl do tištění bankovek“. Hospodářský ministr Adenauerovy vlády Ludwig Erhard byl horlivým obhájcem této myšlenky ordoliberálů.

Přes nezávislost centrální banky nebyla její úloha nijak snadná. Ne nadarmo hovořil zákon o „zajištění měny“. Německá marka byla zapojena do systému pevných směnných kurzů z Bretton-Woods, s americkým dolarem jako kotevní měnou. Exportní boom nutil občas centrální banku k nákupu dolarů na podporu jejich kurzu. K rozladění mezi spolkovou vládou a centrální bankou docházelo vždy, když banka přistoupila ke zvýšení úroků, aby udržela v šachu zdražování. Hněv politiků si DB si vysloužila také při zhodnocování německé marky, které mělo zabránit importované inflaci. Tato nutnost se objevila v šedesátých letech dvakrát.

Systém z Bretton-Woods postupně též přestával být udržitelný a v roce 1973 se rozpadl. Centrální banka tím získala potřebný prostor, který jí umožnil věnovat se plně boji s inflací.
Přitom DB ukázala – podobně jako Švýcarská národní banka – určitou příchylnost k teorii monetarismu. Podle této teorie je inflace vždy výsledkem nadměrného množství peněz v oběhu v poměru k růstu nominálního HDP. Kromě toho tvrdí, že peněžní politika nemůže růstový potenciál ekonomiky nijak ovlivnit. To hovoří proti pokusům snižovat nezaměstnanost pomocí uvolněné peněžní politiky. Centrální banka se proto od roku 1975 oficiálně zaměřila na řízení množství peněz v oběhu, zacházela s ním ovšem nedogmaticky. Kdo věří, že by mohl redukovat celou měnovou politiku na jednu jedinou statistickou veličinu, dělá si život příliš snadným. Takto okomentoval tehdejší pragmatičnost DB její šéf Otmar Emminger. Spolková banka též celkem jedenáctkrát za dvacet pět let minula svůj inflační cíl. Je jasné, že změna strategie byla dříve či později nutností – měla-li být zachována věrohodnost této instituce. Nicméně v roce 1999 došlo v rámci vzniku EMU k předání pravomocí DB v oblasti měnové politiky na Evropskou centrální banku (ECB).

Z eura nebyla DB rozhodně nijak nadšená – a to nejen proto, že od této doby měla při rozhodování o peněžní politice v bankovní radě ECB jen ten svůj jeden hlas mezi ostatními devatenácti. Za rozhodující pro úspěch vznikající Evropské měnové unie považovala DB dva základní předpoklady. Tím prvním bylo pokud možno bezporuchové fungování trhů, které by rychle vyrovnávalo konjunkturální výkyvy (u jednotlivé samostatné měny plnil tuto vyrovnávací funkci směnný kurz – tento kanál však u eura odpadl). Druhý základní předpoklad se týkal finanční politiky jednotlivých členských států EMU. Pro úspěch EMU je třeba ji držet ve stanovených mezích, neboť bez těchto

mantinelů by musely všechny země eurozóny společně nést důsledky pochybení jedné země prostřednictvím vyšších úroků. „Peníze ještě nezakládají státnost“ – takto vyjádřil skepsi DB její tehdejší šéf Otmar Issing.
Již předtím v průběhu procesu německého sjednocení ztělesňovala DB ekonomické svědomí. Německa. Pár měsíců po pádu zdi – v únoru 1990 - nabídl tehdejší spolkový kancléř Helmut Kohl východoněmecké vládě možnost zavedení západoněmecké marky. Východoněmecká vláda tehdy požadovala výměnu východoněmecké marky za západoněmeckou v poměru 1:1. Německá spolková banka se zasazovala o poměr 2:1. Obávala se, aby příliš velkorysá výměna neměla vážné následky – jednak ve formě ztráty konkurenceschopnosti východoněmecké ekonomiky (pracovní náklady výrazně převyšovaly produktivitu), jednak ve formě zvýšené inflace, kterou by vyvolal převis peněz. Nicméně ekonomický rozum neměl šanci na úspěch tváří v tvář slibům západoněmeckých politiků. Došlo tak k narovnání mezd a důchodů v poměru 1:1, což vedlo k předpověděnému výraznému poklesu východoněmecké průmyslové produkce. Alespoň při výměně majetku se prosadila DB se svým navrhovaným poměrem 2:1.

Za 41 let, za kterých fungovala DB jako samostatná instituce, činila míra inflace v Německu v průměru 2,8 %. To sice není málo, přesto byla ztráta kupní síly v Německu zřetelně nižší než v ostatních státech, které se v roce 1999 vzdaly svojí samostatné peněžní politiky ve prospěch eura. Správným rozhodnutím proto bylo, aby nově vznikající ECB byla ustanovena podle vzoru DB. Nezávislost ECB je dokonce ještě silněji zajištěna než tomu bylo u DB, neboť Maastrichtskou smlouvu lze měnit jen na základě jednomyslného souhlasu všech členských zemí. Zachována zůstala rovněž silná váha peněžních analýz, pomocí kterých ECB zjišťuje dlouhodobá rizika pro cenovou stabilitu. Tuto kontinuitu podtrhuje i umístění sídla ECB do Frankfurtu nad Mohanem. Důvěra, které se DB těšila, se tak přenesla zároveň i na novou instituci. Z toho dnes profituje v Evropě 314 milionů lidí.

Zpracovala Ing. K. Gubová

Frank M. Drost, D. Fockenbrock
Bund will gläserne Staatsfirmen
Stát chce transparentní státní podniky
Handelsblatt, 17.9.2007, Nr. 179, S. 15

Státem kontrolované podniky v Německu by v budoucnu měly splňovat stejná transparenční kritéria jako koncerny kótované na burze; ještě letos by vláda měla rozhodnout o zavedení „Public Corporate Governance Kodex“, který by se měl týkat především Deutsche Bahn, Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW), Deutsche Flugsicherung, TLG Immobilien či Wismut GmbH (v roce 2006 měl německý stát podíl ve 112 podnicích).
Public Corporate Governance Kodex (PCGK) by se měl přednostně týkat obchodního vedení a dozorčích orgánů v těch podnicích, které nejsou kótované na burze a stát v nich má majoritu. Pro PCGK je výchozím „Der Deutsche Corporate Governance Kodex“, který zatím platí pro firmy kótované na burze (pět let jej vytvářel G. Cromme, předseda dozorčí rady firmy Thyssen-Krupp). Kodex stanovuje pravidla pro transparentní podnikové řízení a kontrolu a jeho dodržování je dobrovolné; v poslední době byl rozšířen/doplněn o podnět k „zavíčkování“ odstupného manažerů).
Ze zákona jsou podniky povinny pouze jednou ročně ohlásit, které předpisy Kodexu uznávají resp. dodržují; k tomu ještě přistupuje zákon VorstOG, který od roku 2006 předepisuje individuální výkaz o platech představenstva.
Německý stát by chtěl novým „Public Kodex“ objasnit svou roli podílníka a s ní související práva a povinnosti; státní podniky se standardem dobrého vedení by měly zlepšit pracovní procesy mezi podnikovými orgány. Konkrétně se jedná o zlepšení „informačního zabezpečení dozorčího orgánu, práci ve výborech dozorčího orgánu či zavedení metodiky k řešení zájmových konfliktů“.
Objevil se i návrh věnovat zvláštní pozornost dozorčím grémiím veřejných bank, což je namířeno i na selhání správní rady KfW v případě krize [polostátní] IPB, která se dostala do velmi obtížné pozice z důvodu rizikových obchodů. Rozdělování mandátů dozorčích rad nesmí tedy probíhat podle stranické proporcionality, ale především musí sledovat kvalitativní kritéria.

„Public Kodex“ má umožnit transparentnost v odměňování ve státních podnicích – povinnost zveřejnit své platy se má týkat ředitelů, členů představenstva, dozorčích a správních rad.
Deutsche Bahn se v rámci příprav ke vstupu na burzu sama přihlásila k povinnosti dodržovat Kodex-Governance určený pro soukromý sektor, platy představenstva jsou uváděny jednotlivě – např. šéf Deutsche Bahn H. Mehdorn dostal v roce 2006 3,2mil. eur, z toho činí fixní plat 0,75 mil. eur; chybí však podrobnosti např. ohledně odstupného či penzí.
Také KfW se snaží o transparentnost; z její obchodní zprávy vyplývá, že běžné součásti platů jsou pro všechny členy představenstva „jednotně stanoveny na 418 000 eur“. Konkrétně jsou uvedeny také odměny správní rady - ministr financí Peer Steinbrück pobírá v pozici šéfa správní rady 13 000 eur ročně.

Sven Afhüppe
Steinbrück prüft alle Steuerabkommen
Steinbrück prověří všechny daňové dohody
Handelsblatt, 10.9.2007, Nr. 174, S. 3

Spolkový ministr financí Peer Steinbrück stále hledá možnosti, jak zvýšit daňové příjmy státu – proto teď nechává prověřit veškeré dohody o dvojím zdanění uzavřené s ostatními zeměmi, což by mělo odhalit skuliny umožňující daňový únik. Nadále tedy už nebudou akceptovány ztráty na daňových příjmech jen proto, že se určité státy nechovají kooperativně. V resortu financí se mluví o tom, že se zvažuje vypovězení smlouvy Nizozemsku, kritika se týká i Španělska a nedávno ministerstvo financí oznámilo, že ke konci roku ukončí smlouvu o dani dědické s Rakouskem.
Unie CDU/CSU podporuje Steinbrückovy snahy takto posilovat daňové zdroje, vždyť smlouvy často existují mnoho desítek let a je tedy potřeba je přizpůsobit daňovým změnám, aby nebyl německý fiskál v nevýhodě.
Podle aktuální zprávy ministerstva financí upravuje daňové vztahy Německa se zbytkem světa 143 různých dohod. Většina smluv k zamezení dvojího zdanění se týká oblasti daně z příjmů a z majetku. Dohodu o dani dědické má spolková vláda kromě Rakouska také s Dánskem, Řeckem, Švédskem, Švýcarskem a USA. Podle ministerstva financí nyní vláda vede s několika zeměmi jednání o tzv. Revizní smlouvě, která by nahrazovala současnou dohodu, což se týká Austrálie, Ruska, Turecka, ČR, Spojených arabských emirátů a Velké Británie. Zatím není jasné, které smlouvy nakonec Steinbrück vypoví. Mluvčí ministra se vyjádřil, že Steinbrück se všemožně vynasnaží, aby reformou dohod o dvojím zdanění vylepšil příjmy státu. V případě Rakouska se ministerstvo financí rozhodlo pro ukončení dohody o dani dědické, protože tato alpská země dědickou daň zcela zruší; zatím smlouva stanovuje, že Němci žijící v Rakousku profitují z tamějšího příznivého režimu daně dědické – tuto legální únikovou cestu chce Steinbrück v budoucnu uzavřít. Nová úprava předpokládá, že německému fiskálu unikne jen ten, kdo v zahraničí žije déle než pět let a v Německu nemá nemovitý ani podnikový majetek: po vypovězení smlouvy poběží ještě ochranná lhůta do konce července. Jednání s Nizozemskem se týkají především „vysušení“ daňové oázy na Antilách a pokud Nizozemsko nezmění svůj postoj, vyvodí z toho Steinbrück důsledky. V případě Španělska by chtěl německý ministr financí docílit nové smlouvy kvůli přeloženému zdanění zákonných důchodů v Německu, protože stále větší počet občanů se při odchodu do důchodu stěhuje do Španělska a tyto starobní příjmy tak unikají zdanění v Německu (stát zavedením odloženého zdanění postupně osvobozuje příspěvky na důchod od daně a tak mu hrozí miliardové ztráty).
Mírnější rozhodnutí se týká Spojených arabských emirátů (SAE); smlouvu, která vlastně měla vypršet už loni v říjnu, Steinbrück opět prodloužil s odkazem na „zvláštní bilaterální vztahy“, ale zároveň dal partnerovi z Perského zálivu najevo, že další prodloužení už neplánuje (opozice se domnívá, že v důsledku toho fiskál přijde v příštím roce o milióny). V SAE se nezdaňují podnikové zisky ani dividendy, a díky dohodě o dvojím zdanění ani v Německu. Steinbrückův přístup kritizuje odborník ze strany Zelených G. Schick, který tvrdí, že Steinbrück ztrácí na hodnověrnosti, když na jedné straně vystupuje proti daňovým oázám a na druhé straně je vlastně podporuje nesmyslnou dohodou o dvojím zdanění se SAE.

Joachim Fahrun
Kampf gegen Glücksspiel kostet Berlin Millionen
Boj s hazardem připraví Berlín o milióny
Die Welt (weltonline) 18.10.2007

Politický boj německých zemí s hazardem a soukromá konkurence státních monopolů na trhu loterií a sázek v Německu vyjdou berlínskému rozpočtu poměrně draho; v krátkodobém i dlouhodobém horizontu totiž ohrožuje financování nejrůznějších sportovních klubů, kulturních akcí a sociálních projektů. Od roku 2008 dostane státní rozpočet od sektoru loterií a sázek zhruba o 30 miliónů eur méně.
Podle finanční správy poklesne ročně výběr daně z loterií ze 72 na 60 miliónů. Podíl na zisku, který Severoněmecká třídní loterie (NKL) převádí z Hamburku na své berlínské společníky, poklesne do roku 2009 z 1,3 miliónu na 300 tis. eur. Odvod berlínské Spielbank se sníží z 59 na 45 miliónů eur, protože už bude muset ze zisku platit DPH, která většinově připadá státu. Dodatkový odvod Spielbank, kterým podporovala berlínskou Bundesligu částkou ve výši 1,7 mil. eur, zcela odpadne. Také berlínská Lottogeselschaft počítá se stejným poklesem obratu i výnosů jako Spielbank.
Pro rok 2007 očekává Spielbank, že hráči a sázející v blackjacku, ruletě a u výherních automatů prohrají 92 miliónů eur. Pokud v příštím roce vstoupí v platnost nové předpisy a bude povinné prověřit každého hosta, zda není znám jako gambler, počítá Spielbank se snížením obratu o 10-15 procent. NKL, na níž má Berlín 6,5 procenta, počítá s až třetinovou ztrátou na obratu a ještě větším propadem v zisku (podle státní smlouvy o sázkách NKL nesmí k reklamě využívat dvě nejdůležitější formy propagace: telefonáty a e-maily).
V německé třídní loterii Berlín se situace jeví poněkud lépe; omezení k reklamě by nemusela klasické Totto a Lotto tolik postihnout, i když má být zrušeno kolem stovky poboček sázkových kanceláří. Počítá se s ročním obratem 280 mil. eur v roce 2007 i dalších letech (v roce 2006 bylo dosaženo obratu 318 miliónů, v roce 2004 349 miliónů). Dvacet procent z obratu plyne berlínské nadaci Lotto, peníze zde rozděluje nadační rada (paušálně se 25 procent přiděluje „senátní správě vzdělávání, mládeže a sportu“).
Pokud se splní očekávání představitelů společnosti Lotto, bude v příštích letech nadace dostávat 56 miliónů eur, zatímco v roce 2006 to bylo více než 63 miliónů eur.
Akutní finanční nedostatek se projevuje v oblasti sportu již dnes, protože podporované sportovní kluby mají od sektoru hazardu pokryto až 40 procent svého rozpočtu. Zdroje zmizely, protože dodatkový odvod Spielbank se od roku 2008 bude pohybovat na nule.

Ulrich van Suntum; rozhovor vedl Manfred Schäfers
„Die Erbschaftsteuer vernichtet gezielt Kapital“
„Daň dědická cíleně ničí kapitál“
Frankfurter Allegemeine Zeitung, 10.10.2007, Nr. 235, S. 14

Manfred Schäfers (MS): Pane Suntume, snažíte se o něco zde v Německu zcela nemyslitelného – tedy o zrušení daně dědické a její přesunutí do daně z příjmů. Proč?
Ulrich van Suntum (UvS): Švédsko a Rakousko také daň dědickou nevybírají, takže tak nepředstavitelné to zase není. Daň dědická pochází z doby, když vlastně ještě daň z příjmů jako taková neexistovala. Dnes máme vybudované právo daně z příjmů s patřičně vysokými sazbami, proto je dodatečné zdanění dědictví zbytečné, navíc když ve skutečnosti vůbec nezohledňuje „výkonnost“ dědice.
MS: Pokud tedy podědím milión eur, moje výkonnost se tím nezvýší?
UvS: Výkonnost se poměřuje podle celkového příjmu a to právě daň dědická nehodnotí. Pokud např. můj soused podědí 20 000 eur, nebude vzhledem k nezdanitelným částkám prakticky vůbec platit daň dědickou. Když já si však stejných 20 000 eur vydělám tvrdou prací, musím z nich až 45 % odvést na dani z příjmů. Kde tedy máte spravedlnost ve výkonnosti?
MS: Proto je také mnoho těch, co raději zdaňují dědictví nabyté bez námahy než prací zasloužený příjem. Nemluví právě tyto stimulační efekty pro daň dědickou?
UvS: Daň dědická cíleně ničí kapitál, je z hlediska národní ekonomiky škodlivá. A když se ještě vrátíme k výkonnosti: vezmu-li vážně uvedený příklad, musel bych dědictví zahrnout do zákona

o dani z příjmu a pak bych je zdanil příslušnými sazbami jako v případě jakéhokoli jiného příjmu. To by bylo důsledné.
MS: Nevedlo by pak dědictví k extrémním skokům v zátěži?
UvS: V tom není problém, protože dědictví by se mohlo rozpočítat do několika období. Rozhodující je skutečně důsledná aplikace principu výkonnosti, když už se s ním argumentuje. Pak např. už ale není ospravedlnitelné osvobozovat od daně dědické pozůstalosti v hodnotě rodinného domu.
MS: Proti tomu mluví, že dědictví nepředstavuje příjem, ale pouze převod majetku, který už byl plně zdaněn.
UvS: Ano a právě proto zde také princip výkonnosti není vhodný. Dědictví je darem z již plně zdaněného majetku. Jistě by vyvolalo vlnu rozhořčení, pokud by se zdaňovalo jako příjem. Však se také s argumentem výkonnosti opatrně přichází jen v případě velkých dědictví a „malým lidem“ se pro uklidnění řekne, že jich se to vlastně netýká – což je z hlediska daňové systematiky nanejvýš problematické.
MS: Proto se také argumentuje, že daň dědická se má postarat o jakousi rovnost šancí v životě.
UvS: To je zase jen polovičatý argument. Pokud by se bral vážně, muselo by se dědictví zdanit stoprocentně. Koneckonců se dnes věk dědiců v průměru pohybuje okolo 50, 60 let - a tam už nemůže jít o rovnost šancí v životě. To patří ke směsici odůvodnění pro daň dědickou, která nelze důsledně uplatnit. Nakonec o tom rozhoduje čistá úřední zvůle tím, že jednou se do popředí dostane ten, příště jiný argument. K tomu přistupují i tzv. ochranné úpravy, které zlikvidují i zbytek daňové spravedlnosti. Pokud někdo např. převezme (rodinný) podnik, měl by být dalekosáhle osvobozen od daně dědické – avšak ti, co podědí nemovitosti či hotovost v téže hodnotě, daň dědickou zaplatit musí. To si odporuje.
MS: Daň dědická ale umožňuje zdanění podle stupně příbuznosti, ani to se Vám nelíbí?
UvS: Můžete být i milionářem a pokud jste blízkým příbuzným, pak třeba ani nebudete vůbec daň platit. Můžete ale být příjemcem podpory v nezaměstnanosti nebo jen kmotřencem a v případě stejného dědictví musíte daň dědickou zaplatit. Příjem se ani v jednom z případů nezohledňuje. Proto jsem pro zrušení daně dědické a zvýšení daně z příjmů, které by probíhalo podle příjmových tříd, na něž se převážně stejně daň dědická vztahuje. Pak by stát ty čtyři miliardy eur z titulu daně dědické, kterých se nemíní vzdát, vybral z hlediska výkonnosti adekvátněji, mnohem jednodušeji a podstatně systematičtěji.
MS: Proč má ten, kdo nepočítal s dědictvím a relativně hodně vydělává, platit víc?
UvS: Protože výkonnost se orientuje podle průběžného příjmu.
MS: Takže jedni podědí milióny, za něž by pak měli „pykat“ jiní. Je to spravedlivé?
UvS: Pokud odstraním daň dědickou coby nespravedlivou daň a místo ní zvýším spravedlivou daň – tedy daň z příjmů, která se orientuje podle výkonnosti, pak je jasné, že jeden nebo druhý bude muset platit více než dřív. Leda že by se odhlédlo od těch 4 miliard eur a na tom asi zájem není.
MS: Proč nezvýšíte daň z příjmů jen pro dědice, na pět nebo deset let?
UvS: Pak by to nebylo nic jiného než okleštěná daň dědická a to nemůže být smyslem věci. Postačí, že veškeré výnosy z dědictví budou (podle mého návrhu) plně zdaněny poněkud vyšší sazbou daně z příjmů.
MS: Tomu brání pocit mezi obyvatelstvem, že když někdo hodně podědí, měl by také více zaplatit a tím pádem je přirážka k dani z příjmů atraktivní pouze pro dědice.
UvS: Jak už bylo řečeno, pak už bychom mohli daň dědickou nechat tak, jak je.
MS: Kdyby jen nebyl ten obrovský problém s oceňováním. Ale zpět k Vaší koncepci: o kolik by se tedy měla daň z příjmů zvýšit?
UvS: Maximálně tak o necelé dva procentní body. Nejnižší příjmové skupiny by se dodatečné zatížení netýkalo. Až od příjmu ve výši 12 340 eur by se zatížení lehce zvedlo a např. pro výdělek 30 000 eur, kde daň dnes činí 5 800 eur, by v budoucnu odvádělo asi o 100 eur více. Takže i kdyby nedošlo ke zvýšení nejvyšší sazby 45 %, která je z psychologického hlediska nejdůležitější, před fiskál by museli předstoupit i velmi bohatí. V případě ročního příjmu ve výši 250 000 eur by dodatková daň z příjmů ročně dosáhla více než 5 000 eur.
MS: (Levicová frakce) SPD trvá na výraznějším přerozdělování daně dědické. Není potřeba to jako ekonom tolerovat, i když sám máte jiný názor?
UvS: Ne, protože přerozdělení prostřednictvím příjmů je mnohem cílenější a spravedlivější. Daň z majetku a daň dědická redukují podstatu, a to není smysluplné.
MS: A právě to je úmyslem.

UvS: Jako liberální ekonom nemám nic proti přerozdělování. Musí však být systematické a ne svévolné. Daň dědická je typickým příkladem vykořisťování občana, kterému se nevázaně sahá do kapes. Proti tomu jej ochrání jen daňová politika nastavená podle pevných principů, které platí pro všechny a jsou důsledně dodržovány.

***** propagátor nekonvenčního návrhu, prof. Dr. Ulrich van Suntum, je ředitelem Centra aplikovaného ekonomického výzkumu v Münsteru a mj. také autorem mnoha publikací (např. Neviditelná ruka)

Zpracovala M. Beránková